

Фонд Р-3567 1 34
Опис
Справа
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ 6
Тернопільської області

Архів з бізнесу
Чортківсько-Бережанська округа ОУНР

ПАШКА

для 34

паперів

Хроніка подій "Звісті з терену" по Чортківському району [Чортківського надрайону ОУНР] за 1947 рік. Машинописи

20 р.

Українські дати: січень-грудень 1947 року
Кількість документів: 5
Кількість аркушів: 34
Зберігати: постійно

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ 6
Тернопільської області
Р-3567 1 34
Фонд Опис Справа

ВІСТІ З ТЕРЕНУ

/Січень 1947р./

Свидова:

26. XII. 46р. З Чорткова приїхало 3 большевиків до спиртзаводу по спирт. між ними був учас. Ісаков, який взяв собі два большевики і пішов до Януш Марії та довго від неї не виходив.
28. XII. 46р. З Чорткова приїхало 7 большевиків, які приїздили арештувати одного чоловіка, якого не застали вдома.
29. XII. 46р. Большевики, які кватирували в спиртзаводі, робили засідку в селі.
30. XII. 46р. Майданник Марія за повідомленням МВД поїхала до Ягольниці, де її арештовано.
31. XII. 46р. З с. Антошів в 18 год приїхало 13 большевиків з учас. Ісаковом, які заквартирували в селі.
1. I. 1947р. Большевики, які заквартирували в селі робили ревізії в Комуль мар"яна, шукаючи "бандитів". Цього ж дня, ранком, Ісаков з одним МВД-истом зайшли до Януш Марії. Одна жінка повернула до неї і застала там Ісакова з одним МВД-истом. Януш Марія сиділа між ними і щось говорила їм, а Ісаков тільки писав, та вже був записаний аркуш паперу. Коли жінка прийшла до хати, вони всі застановились, а Ісаков запитав, чи коли ця жінка до Януш приходять. Вона відповіла, що не приходять. Тоді Ісаков почав на цю жінку кричати, називаючи її "бандиткою", підозрюючи її "бандерівського розвідчика". Ісаков її арештував, кажучи, що вона "бандерівський розвідчик", тому що прийшла до Януш Марії. Арештовану відпустили пополудні.
4. I. 47р. В 14 год з напрямку Ягольниця приїхало 12 большевиків та арештували Золотоцька Марію. В 17 год з арештованою виїхали до Чорткова.
8. I. 47р. В год 8-ї приїхало 3 большевиків та заарештували керівника спиртзаводу Золотоцький та його жінку Марію. Арештованих забрали до Чорткова, керівника спиртзаводу відпустили другого дня, а його жінку і сестру відпустили 3. I.
18. I. 47р. Голова сільради Сенік через телефон взивав большевиків до села, мотивуючи, що "вселі не добре діється". Большевики цього дня приїхали до села в числі 11 осіб. Протягом трьох днів большевики ходили по селі, в ночах робили засідки. Нічого не зробивши, виїхали 2. I.
19. I. 47р. Большевики робили мітинг, на якому говорили, щоб всі, як один ішли голосувати, щоб не слухали "бандитів", бо це може привести до злого.

Долина:

27. XII. 46р. В 12 год приїхало до села 11 большевиків; ходили по селі до вечора. Нічого робили засідки. Ранком виїхали до району.
1. I. 47р. В год 20 приїхало 3 большевиків, які ходили по під вікна та підслухували. Нічого робили засідку. Ранком виїхали до району.
4. I. 47р. В год 5 приїшло 12 большевиків, які перевіряли документи переколячих людей. Рівном переводили особисті ревізії. Того ж самого дня зайшли до Гуцул Михайла, зробили в нього ревізію та заарештували його дві дочки Ольгу і Марію. Арештованих забрали до району Чортків.
10. I. 47р. В год 5 приїхало 8 большевиків, взяти 5 підвод, заарештували вівсяник Василя-замісника гол. с/р. та виїхали до Чорткова. Другого дня вівсяника відпустили додому.
11. I. 47р. В 10 год приїшло до села 5-ть большевиків та збирали контингент барабоць, хто не хотів дати, в цього самі забирали. Цього дня повернули з тюрми Гуцул Ольга і Марія.
12. I. 47р. В год 9 приїшло 5 большевиків, які хотіли робити збори в справі виборів. Люди не хотіли прийти на збори. Большевики припоручили голові сільради, щоб він перепровадив збори та пояснив на кого мають голосувати. Самі виїхали до району.
24. I. 47р. В год 20 приїшло 3 большевиків з зримою, вечером в переходячих людей перевіряли документи. Потім ходили по селі та підслухували по під вікна. Відтак зайшли до Качмар Анни, де просиділи до опівночі. Відтак відійшли до с. Шульганівка.
25. I. 47р. В 9 год прийшла невідома кількість большевиків та робили засідки серед села. Ранком виїхали до району.

Ягольниця:

4. I. 47р. В 3 год большевики арештували дерманський. Константина Ч

Арештованого заборали до чорткова.

- 6.1.47р. В 14 год большевики перепроводжували ревізії в слідуючих громадян: Козак Володимира, Мартинівський Еміліяна, Мартинівський Івана, Конол Антона. Ревізії робили по стріхах, стайнях, стодолах. Результатів не було жодних.
- 7.1.47р. В год 7, арештовано громадян: Ірків Марія, Дерманська Іванна, Ружицький Іван та Дерманський Володимир. Арештованих забрали до чорткова. Просидівши два дні, всі зістали звільнені.
- 18.1.47р. В 13 год у Дерманській Контантина списано ввсесь інвентар і хатні речі. Відходячи сказали, що майно не вільно продавати, тому що після засудження її мужа все майно стає державним. Перепис майна переводило двох большевиків і один істрибок.
- 22.1.47р. В год 12 відбувся мітинг, згагоди приїзду кандидата в депутати до Верх. Ради УССР Петренко Катерини. На мітингу виступали слідуючі особи: Вило Осип - голова сільради, Дюндрик Марія - одна із комсомолок, Палиця-західняк, Гарасимів Захарій, Гол с/р с. Шульганівка, Борисенко Гаврило-дир. середньої школи Ягольниця.

Мухавка:

- 8.1.47р. В год 8 приїхало до села 2 большевики. В декотрих хатах перепроводжували ревізії. Стронець Степан запровадив большевиків до Рекуш Софії, бо знавчи, що там квартирували колись повстанці. Большевики перепроводили там ревізію, одначе нічого не знамшли.
- 4.1.47р. до села приїхало 4 большевики та зайшли до Осадчук Івана, та шось в нього говорили.
- 19.1.47р. 4 большевики заїхали до Вуреняк Домки. Відтак походили по селі і над вечором виїхали до району.

Антонів:

- 26. XII. 47р. до села прибуло 4 большевики в справі виборів. По короткому часі відїхали до с. Свидова.
- 30. XII. 47р. до чорткова їздили Горожанська Марія і Левчук. в якій справі не відомо.
- 3.1.47р. з с. Мухавка прибув один большевик, який приносив голові сільради постанову про вибори.
- 15.1.47р. В год 4 прибуло до села около 200 большевиків. Большевики обложили село заставами по 150м одна від другої. в 6 год ввійшли до села та почали перепроводжувати ревізії. При ревізіях шукали по стріхах розвалювали загати, відривали жолуби в стайнях, валили суфіти ітд. в год 13 прибув з Мухавка голова РК Літвіненко і зараз дістали наказ відходити до с. Свидова. Ревізію не докінчили і в 16 год виїбрались.
- Від 15-21.1.47 Большевики в числі від 12 до 20 осіб робили засідки на кожній частині села. Рівном ходили понад вікна та наслухували, чи кого немає.
- 23.1.47р. В селі появилися проти виборів мазуги, які були розвешені та писані по стінах.

Шульганівка:

- 1.1.47р. з тюрми зістали звільнені Пивняк Слекса та його жена Марта.
- 6.1.47р. В год 21 прийшло 8 большевиків, які зробили ревізію коло Сидор Павла. Одні робили засідку ~~коти~~ на дворі, а другі сиділи в хаті.
- 7.1.47р. В 6 год ранку, большевики заарештували Ружицький Стаха. Забравши його зі собою пішли до Волчишин Петра, зробили точну ревізію та арештували його дочку Анну. В 11 год відїхали в арештованими до району. Цьогож дня в год 20 прийшло около 20 большевиків та робили засідку в Волчишин Панька.
- 8.1.47р. В год 3 большевики, які сиділи на засідці збудили господаря Волчишин Панька, ввійшли до хати та казали, щоб його дві дочки збиралися. Вони не хотіли зараз збиратися, аж в год 5 їх арештовано. з арештованими пішли до с. Долина. Звідси відпускають Анну, а Марію звільняють 10.1. На допитах питали, чи вона знає коцюлиму Василя і чи брада від нього соломину для Гедеона Прослава. вона /вговорить/ що відповіла, що нікого не знає.
- 11.1.47р. В год 3 большевики почали перепроводжувати ревізії по вулицях.

12. I. 47р. Нічого не знайшовши вибралися зі села. В год 21 прийшло 10 большевиків, які зробили засідку коло Гарасимів данила. Його господаря вкрали безрогу та ранком відійшли до району.
14. I. 47р. В год 20 до села прийшло 8 большевиків, які зайшли до Савків Костя та забрали його зі собою. Він дуже голосно говорив та большевики нагнали його додому. Большевики пішли в слід за ним та зробили біля його дому засідку. Тут просиділи деякий час, а відтак пішли на кінець села від сторони ягольниця, де знову робили засідку.
- В год 11 прийшов зрімов з 8 большевиками та заарештували Чауляк Степанію та забрали до Чорткова на МРБ.
- Цьогож дня був в Чорткові Ревуцький Осип, де були його приарештували. На допитах питали його про "бандерівців" та змушували його підписати заяву про співпрацю з МРБ. Він не погодився/так говорить/, бо боїться, щоб його не вбили.

Нагір'янка:

1. I. 47р. Коцюлима Василь, будучи агентом МВд, а zarazом "симпатиком" укр. повстанців, ввечером 18 год ходив разом з большевиками до цих людей, які допомагали укр. повстанцям, зброєю, харчами. Все робив під формою укр. повстанців. Він зайшов до масара Цюмкача запитав, чи вже він зготував виріб ковбас. Цюмко відповів, що зготував. Прийшовши до Галабала Дмитра сказав, щоб на завтра вечір з криівки добув все збіжжя, бо повстанці заберуть. Галабала відповів, що в нього кожного збіжжя немає/господар пізнав одного большевика/. Коцюлима ходив ще до багато хат та провокував людей. В кожній хаті говорив, що він вже ходить разом з укр. повстанцями.
3. I. 47р. Ранком в 3-ій год. прийшли большевики до господаря Кучера, де перебували укр. повстанці: куц. тер. "То" і "Тарас". Большевики ввійшовши до хати казали господареві, що в нього з криівка, де перебував Сенів Степан та описавши йому де криівка, звідки вхід, чим маскується. Господар відповів, що в нього криівки немає. Большевики пішли самі до стаїні, відкрили криівку та зразу сказали: "Сенів - вилази, нічево тобі не будет". Повстанець "То" відповів: "З кацанською мордою не хочу говорити". Тоді відізався Коцюлим Василь: "Сенів - вилази нічого тобі не буде." Повстанці "То" і "Тарас" відспівали національний гімн "Ще не вмерла України". Потім знищили все одіа та все, що було в криівці-пострілялися. Большевики зрунів повитягали та забрали до Чорткова. Господаря Кучера арештували та забрали до Чорткова.
4. I. 47р. Большевики з Коцюлим Василем арештували таких людей: Галабала Дмитра, Легкий Дмитра, Торкіт Емілію, Зазуляк Розалію, дутку Стеха, Чорний Ярослав, Ковбель Євгенію, Конола Августина, Ловбняк Володимира та Сановицький Якова. Всіх цих людей забрали до Чорткова. Рівном зістав з ними арештований Коцюлим Василь. Большевики з того часу роблять засідки та ревізії.

Комяківка:

19. I. 47р. В 10-ій год. большевики зловили в с. Ягольниця, коло церкви, Ковалик Бронислава, ранивши його в руку. Арештованою забрали до Чорткова.
20. I. 47р. Ввечером в год. 19-ій большевики арештували таких людей: Осадца Ананія, Осадца Володимира Теодоровича, Осадца Володимира Миколаевича, Осадца Степана Теодоровича, Мельничук Ориста, Пуляк Степана, Безпалька Івжия Михайла, Трибухівського Тадея та Вандура Володимира. Всіх арештованих о год. 24 забрали до Чорткова. Всі ці люди зістали "всіпані" Ковалик Брониславом. На перші допити взяли таких людей: Осадца Ананія, Осадца Володимира Т. і Осадца Володимира М. Их обвинувачували, що вони мають зброю, та доочно доназував ім Ковалик. На це все відповіли, зброї жодної не мали і не мають, а Осадца А. сказав, що має автомат, який служить для практичного заняття в школі. На ці підстави вони зістали звільнені через 5 днів. Осадцу Степана випустили на другий день, якого арештували через помилку.

ВІСТІ З ТЕРЕНУ.

/ л ю т и й 1947 р. /

- Сосулівка:
28. I. 47р. До села пришло 15 большевиків, які перепроводжували ревізії. Ніччю робили засідки. Ранком відійшли до с. Улашківці.
31. I. 47р. На третій хутір С. Сосулівка пришло 9 большевиків та перепроводжували ревізії в кожній хаті. Цього дня арештували Богачук Павлину та Богачук Анну, мітку Івана та забрали до с. Улашківці.
3. II. 47р. Пришло 11 большевиків, які робили ревізії коло церкви. Звечора там робили засідку. Повечерявши в Балика Івана відійшли до с. Улашківці.
4. II. 47р. До села пришов гарнізон в числі 9 осіб, які мав охороняти "вибори до Верх. Ради УРСР".
9. II. 47р. Відбулися вибори до Верх. Ради УРСР.
10. II. 47р. Вибрався гарнізон.
11. II. 47р. Пришло 5 большевиків до голови сільради Пелевецький ~~Іван~~ Петра та забрали його на гарнізон до с. Улашківці. В якій справі не відомо.
18. II. 47р. Днем пришло 8 большевиків та перевіряли за мостом всі хати. Ніччю робили засідку коло церкви. Ранком пішли до Замерикота, пообідали та виїхали до с. Улашківці.
20. II. 47р. Приїхало 8 большевиків, які осталися до ночі та зробили засідку коло Оріх Данила.
24. II. 47р. Ніччю до села приїхало 10 большевиків та зайшли до Гульчик Данила, влаючи "ур. повстанців". Питалися його де вони можуть сконтактуватися з провідником. Він їм відповів, що в Улашківцях в гарнізоні. Зараз від нього відійшли. Відтак зайшли до Оріх Осипа за ковбасою. Рано відїхали до с. Улашківцеві.
- Антонів:
23. I. 47р. До села прибуло 3 большевиків здирати антибольшевицькі лозунги зі стін. Большевики написи рубали зі стін сокирами. При цім набили мариток Ольгу та відїхали до с. Свидів.
1. II. 47р. Т В год 13 приїхав зі с. Свидова гарнізон в числі 9 чоловік та заквартирували в Охотський Михайла.
2. II. 47р. Большевики готувались до мітингу, який мав відбутися коло церкви. Надішшовши один большевик із жінкою підіймали антивиборчі летючки. Люди вишовши з церкви, підіймали летючки, розходилися додому. Пополудні большевики скликали десятників та приказали їм зганяти людей на мітинг. Однак ніхто не пришов, тільки були самі десятники. На мітингу їм говорили, щоб не слухали "вушивих бандитів" та, щоб ловили їх та душили. Такі мітинги з десятниками відбуваються щодня. Населення в мітингах участі не брало. Коли большевики запитали голови сільради Пмігельський: м. чому люди не хочуть іти на мітинги, він відповів, що їх треба віддати до прокурора.
3. II. 47р. Гарнізон передісся від Охоцький м. до школи. Майже щодня большевики ходили по під вікна та наслухували, що в хаті говориться.
8. II. 47р. Нач гарнізону дав приказ, щоб всі десятники прийшли до сільради. До сільради не прийшли Чортків Клим, Опішник Гнат і Кучар Михайло. Тоді большевик сказав до секретаря сільради Слободян Івана, щоб він ішов з військом та привів їх. Цих десятників припровадили та всі заночували в сільраді.
9. II. 47р. Відбулися вибори до Верх. Ради УРСР.
14. II. 47р. Прибуло 13 большевиків, які поробили засідки. Рано вибралися до с. Свидова.
19. II. 47р. зі с. Свидова прибуло 7 большевиків та ходили по селі. Відтак пішли до Катеринюка Антона, забрали корову і коня. Звідси пішли до Вишинський Михайла та забрали воя, кажучи, що за судові кошта. Вишинський Михайло мав би заплатити 8000 крб, а Катеринюк 2700 крб. Большевики говорили, якщо вони заплатять ці суми то їм худобу звернуть.
21. II. 47р. Прибуло зі с. Свидова 3 большевиків, які мали забрати корову від Вишинський Кого. Коли большевики брали корову, господиня та її дочка почали кричати, що вони рабівники. Тоді большевики побили господиню і відійшли до с. Свидів.
22. II. 47р. В 18 год. прибуло 10 большевиків та зробили засідку. Рано виїхали.

5

Свидова:

- 24. I. 47р. В 7 год прибуло з Ягольниці 9 большевиків. В цей день були написані протывиборчі лозунги по стінах. Большевики казали здирати лозунги, а самі вирубували написи на стінах. Цілий день ходили по селі, а вечором закватурували в спиртзаводі. Другого дня виїхали до с. Антонів. Цього вечора з большевиками в горальні ночувала Януш Марія.
- 26. I. 47р. В год 12 приїхало три большевики та здирали антивиборчі лозунги. В 15 год відїхали.
- 27. I. 47р. Януш Марія і Безпалько М. в 10 год ходили до спиртзаводу до большевиків та шось довгий час з ними говорили. Тогож дня нач. спиртзаводу ходив до Одріх Марії і там заночував.
- 28. I. 47р. З Чорткова приїхало 8 большевики до сільради та списували та записували 1925-26-27-28-29 річники до комсомолу. Секретарем комсомолу з Януш Марія. Цих трох большевиків разом з охороною спиртзаводу ходили по селі та перепроваджували ревізії.
- 30. I. 47р. З с. мухавка приїхало 10 большевиків, які ніччю ходили по селі та грабували людей. Другого дня відїшли до Ягольниці.
- 1. II. 47р. В год 15 приїхав гарнізон в числі 8 чоловік.
- 9. II. 47р. Відбулись вибори до Верх. Ради УССР. Цьогож дня вибрався гарнізон.
- 12. II. 47р. В год 18 приїхало 14 большевиків та закватурували в селі по хатах. Другого дня робили ревізії в Омишук Пилипа, Рулик Андрія і Касюк Марії. Цього дня 3 большевиків виїхали на с. Антонів, а решта залишилось.
- 14. II. 47р. В год 12 приїхало 8 большевиків, які добували гробовець священників, які похоронені вже поверх 25 років. В год 13 відїхали до Чорткова.
- 18. II. 47р. В год 12 приїхало 15 большевиків та закватурували в спиртзаводі.
- 19. II. 47р. Приїхало ще 8 большевиків, які ходили по селі та підслухавали похід хати.
- 21. II. 47р. 8 большевиків поїхало до Антонова, 6 до Ягольниці, а решта квартирує в спиртзаводі.

Долина:

- 23. I. 47р. В год 20 приїшло 5 большевиків, які зробили засідку. Посидівши через цілу ніч, ранком відїшли до району.
- 27. I. 47р. В 20 год приїшло 13 большевиків в маскіровках. Вечором ходили похід хати та наслушували, а потім пішли до Рубльовського млія і стукали в вікно, камучи: "пані втворить, ми свої". Господарі не відчиняли. Тоді большевики почали говорити по руски камучи втворити, що це начальник. Прийшовши до хати зробили ревізію. Опісля занесли соломи та спали цілу ніч. Ранком вибралися.
- 28. I. 47р. Ці самі большевики в цих самих одягах робили засідку на селі. Ранком вибралися в район.
- 30. I. 47р. В 5 год приїшло 25 большевиків, які ходили по хатах. Відтак пішли до Іванків Степанії, де зробили стислу ревізію, перекопуючи землю в будинках. Звідси пішли до Качмарки Івани. Господині не було дома. Її дочка лежала хвора. МВД-ист Ісаков стягнув її з ліжка, дуже побив, камучи, що вона "Тимішева Коханека", рівнож має зв'язок з бандитами. Заарештувавши привів до Рублевського млія та питав його, хто вона така. Він відповів, що вона дійсно Качмар Евстахія. Ісаков її відпустив додому. Опісля робив ревізію в Осадчук Андрія та Штук Марії. Перед вечором вибралися до с. Шулганівка.
- 31. I. 47р. В 4 години ці самі большевикит прибули до Іванків Степанії, яку застали в дома зі сестрою. Обоє арештували і забрали до с. Шулганівка. Вони питали її, чому вона втікала з дому. Вона відповіла, що вона ходила до млина. Звідси її відпустили. Потім большевики пішли до Деся Івана, де зробили стислу ревізію, звідси пішли до Савчака/західняк/, де рівнож зробили ревізію. Опісля пішли до Штук Марії, де зловили Пиняк Наталку. Її водили до с. Шулганівка, а потім забрали до Чорткова. На слідстві питали про брата, який по їх словам з "банди" в СВ під пс "Зрив". Рамовляли її, щоб вона постаралась, щоб він зголосився з повинною, а "волос йому з голови не спаде". Рівнож питали за "Тимішем". По тимішеві звільнили її домів.
- 1. II. 47р. В 16 год до села приїхав гарнізон в числі 7 чоловік, які закватурували в Гнятів С. Начальник гарнізону мід Ілєвцов. Яким Еміліянович уродж 1910 року по зв. ст. лейтенант. Большевики з гарнізону щодня ходили по хатах та говорили, що вони тільки приїхали з Німеччини та, що вони знають, що знають, що в цім селі з бандити, але вони нікого не хочуть чіпати, бо вони хочуть жити. Самі білці дуже ненавиділи нач. гарнізону.

9. II. 47р. Відбулися вибори до Верх. Ради УСРР.
10. II. 47р. Зі села вибрався гарнізон.

Шульганівка:

27. I. 47р. В год 20 пришло до села 10 большевиків, які оточили хату папірняк Анни, а відтак ввійшовши до хати розглядалися і питали, де мешкає Дері Михайлина. В 22 год. до Дері Михайлини прийшов один большевик зі штафеткою від "Тиміша", де було писано, де було писано, щоб вона дала дві літри спирту. Рівнож питав про повстанців і чи немає в сусідів криівки, накучи, що він прибув з "хлопцями" але вони лишилися на полі, а він прийшов до села розвідати, чи немає большевиків. Вона відповіла, що спирту немає, а такого, як "Тиміша" взагалі немає. В 23 год большевик вибрався.
28. I. 47р. В 3 год в Дері Михайлини большевики робили ревізію, шукаючи за криівкою. Підчас ревізії завалили стіну, однак нічого не знайшли. Після пішли до Старик Петропелі та зробили точну ревізію, а також в Бойчук Омеляна та Ониханни Івана.
29. I. 47р. В 9 год до сільради пришло 6 большевиків, які ходили по селі та роздивлялись, чи поздирані лозунги написані укр. повстанцями. Прийшовши до кооперативи, побити байшток та говорили до крамарки, що буде відповідати за це, що на кооперативі написані "бацдерівські лозунги."
1. II. 47р. В год 15 прибув гарнізон в числі 8 осіб, який заквартирував в Бойчук Омеляна. З ними був оперуполн. МВД кап. Зрімов і з МТВ Ісаков.
2. II. 47р. Цих двох начальників відіслали до району.
5. II. 47р. В 11 год до села пришли Ісаков і Зрімов та приїмали Буру Анну і її сестру Стефку. В якій справі невідомо. В 13 год відіхали.
9. II. 47р. В год 20 пришло 10 большевиків, які робили засідку коло Герасимів Манила. Нічого будили його і були в хаті. Господаря добре вибили, щоб сказав кого випустив з хати. Його розібрали до нага, заложили шнурок на шию та хотіли вшити. Господар сказав, що не випускав нікого. Большевики вийшовши з хати, забрали всі кури. Над досвідком вибралися до району.
13. II. 47р. В год 19 пришло коло Бандури Андрія та почувши, що в Ониханні Марії Града гармонія та сильний гамір в хаті, підійшли близько хати, яким запермитив стійковий повстанець, відкриваючи вогонь по большевикам. В цій моменті вибігло з хати троє повстанців, відкрили вогонь та відступили. Потім большевики ввійшовши до хати били гостей та списували протокол.
17. II. 47р. Большевики заарештували Коцюлим Анну та забрали до Чорткова, яку подержали три доби відпустили додому.
21. II. 47р. В год 19 пришло 10 большевиків та робили засідку коло Бандура Андрія.
23. II. 47р. В 18 год пришло 8 большевиків та робили ревізію в Голодівський Михайла. Нічого не знайшовши, відіраману.

Мухавка:

1. II. 47р. В 8 год приїхало двох большевиків в справі виборів. Цього ж дня прибув до села гарнізон в числі 7 осіб, які заквартирували в Болнарчук Павла.
2. II. 47р. До села прибув большевик Маноров, який разом з гарнізоном прийшов коло церкви та хотіли гнати людей на мітинг до школи. Люди вийшовши з церкви почали тікати, а большевиків зловивши кількоро жіток та три мушкетери, зробили мітинг на якому говорили на кого мають іти голосувати та, щоб не слухали "бандитських медобитків". Люди насміялися та порозходилися домі.
9. II. 47р. Відбулися "вибори до верх. Ради УСРР" Цього ж дня вийшов гарнізон.
13. II. 47р. В год 20 пришло 10 большевиків, які обікрали Строщень Петра, Варицького Федя і Осадчук Володимира. Закравши в цих людей збіжжя і свиноматку. Цей вечір на цих большевиків потрапило троє повстанців, які по короткій перестрілці відступили.
22. II. 47р. В 11 год пришло 4 большевиків, які зашли до Колодії Звгенії та перепровали ревізію, кажучи їй, що вона перетримує бандерівців, та щоб вона показувала криівки і збіжжя, яке заховала.

Росохач:

1. II. 47р. До села пришли большевики в невідомій кількості зробили засідку коло фільварку. Нічого не зробили вибралися до району.
2. II. 47р. Прийшли большевики і знову зробили засідку.
3. II. 47р. Большевики, які були на засідці прийшли до говіка Кіндрата та питали за його дочкою Ярославль. Крім цього ходили по хатах, невідомо чого. Потім пішли до сільради, а звідси до с. Улашківці.
4. II. 47р. До села приїхав гарнізон в числі 40 осіб, який був аж до виборів.
9. II. 47р. В день виборів, квартируючи гарнізон, охороняв урну. Цього ж дня за -

рештували Погрішука, за це, що він при голосуванні не кинув б"юлетень до урни, а заховав. Це довів більшовикам син директора школи Калініченко. Арештованого забрав до Чорткова, де просидів 4 дні. Після 4-ох днів зівстав звільнений.

21. II. 47р. Більшовики робили засідки по цілому селі. Кілько було їх невідомо.

дом"яківка:

1. II. 47р. До села прибув гарнізон в числі 7 осіб, яких цакватирував в Осадца Беодора.
3. II. 47р. МВД арештувало Ружицька Ярослав, Ружицький Володимира в справі збіжжя, яке пропало із заготзерна.
9. II. 47р. Відбулися вибори до Верх. Ради УРСР.
10. II. 47р. Більшовики в числі 8 осіб робили засідку коло Трибухівська Вероні та коло сільради. Відтак в 22-ій год. прийшли до Осадца Олени та зроби-ли точну ревізю. Не знайшовши нічого полягали спати. В 24-ій год. пішли до села Долиша. Другого дня прийшов один із цих більшовиків, які ночували попередньої ночі та питав чому так довго світелося світ-ло.
12. II. 47р. Ніччю більшовики ходили попід вікна в Осадца Ананія і Опалка Володи-мира. Рівнож ходили по цілому селі, а ранком відійшли до Ягольщиці.
20. II. 47р. Ніччю більшовики зробили засідку коло Максимчук Ольги. Посидівши там до 20-ої години, пішли до Мазур Осипа та зробили в нього засідку.. Після прийшли до хати і питали господаря чи від того часу як "бандерівці"кидали гранати був хто в нього вечером, або ніччю. Він відпові-повів, що були такі самі як вони, шайлися і відходили.

21. I. 47р. Большевики арештували: Осадца Володимира Даниловича, Осадца Степана А. та Осадца Володимира Т. Осадцу Володимира Т. і Осадцу Володимира Д. питали, чи вони були в "банді" ОУН 1944р. Вони відповіли, що в "банді" не були і їх звільнили. Всіх арештованих придержали на цій підставі, що їм доочно сказав Ковалик, що вони були в "банді" 1944 р. Цього ж дня переводили ревізії в Заяць Миколи, Кіндрат Івана і Кіндрат Павла, питаючи за "Сяном" і "Галом", яких Ковалик видів в Заяць Миколи. Цей ж вечір робили засідку в Заяць Миколи. Рівнож переводили точну ревізію, шукаючи за кривією. Після робили ревізії в Кіндрат Івана і Павла.

Сусудівка:

29. XI. 46р. Ніччю до села прийшло 8 большевиків та робили засідки. Зайшовши до Оріх осипа, під маркою укр. повст. питалися чи в селі є большевики та вислали його на стійку. Господар не хотів йти, тоді 3-ох большевиків вишлю на стійку, а 5 лишилося в хаті, по вечерявши відійшли до с. Улашківці.
30. XII. 47р. Ці самі большевики зробили засідку коло церкви та перевіряли поблизькі хати.
3. I. 47р. Прийшло 8 большевиків та зробили засідку коло млина. Рано відійшли до с. Улашківці.
9. I. 47р. До села прийшло 15 большевиків, оточили церкву і людей не пускали додому, перевіряючи документи всіх хлопців. Звідси арештували Римар Степанію, Казьмір Розалію і Оріх Софію. Її зараз відпустили, а цих двох забрали до с. Улашківці.
10. I. 47р. До села прийшло 15 большевиків, які робили ревізії коло фільварку та арештували Насічник Марію і Винничук Аманія, яких привели до Кицелюк Розалії, де зробили ревізію і відійшли до с. Улашківці.
13. I. 47р. Прийшло 8 большевиків та зробили засідку коло Оріх Осипа. Тут пересиділи цілу ніч, а ранком відійшли до с. Улашківці.
19. I. 47р. Прийшло цих самих 8 большевиків та зайшли до Римар Степана та вислали його на стійку. Господар вишов під хату, а большевики почали його бити, кажучи, що він "бидеровець". Від нього пішли до Галюк Михайла, перепровалили ревізію, знайшли 5 л. горілки і забрали.
24. I. 47р. До села прийшло 10 большевиків до голови сільради Полівецький Петра та забрали його до с. Улашківці.
25. I. 47р. До села прийшло 8 большевиків. Зайшли до Обліжок Тодоньки та питали її, де мешкає Кицелюк Розалія. Вона відповіла, що в селі такої немає. Большевики пішли до Орішук Йосипа, в неї пообідали, а ввечері пішли на засідку коло Оріх Осипа.

Росохач:

1. I. 47р. До с. прийшло 7 большевиків та хотіли зробити збори молоді. Збори не відбулися, бо молодь не зійшлася.
3. I. 47р. Большевики в гарнізоні с. Улашківці робили засідку коло млина і на мості. Ранком в год. 8-її вибралися до с. Улашківці.
7. I. 47р. З Чорткова прийшли большевики до Завісюк Івана, поговорили щось з ним, пообідали та виїхали назад до Чорткова.
8. I. 47р. До села прийшло 20 большевиків, які ходили цілу ніч по селі, а ранком вибралися.
19. I. 47р. До села прийшли большевики з гарнізону с. Улашківці, які ходили по хатах. За чим невідомо. Так придержавшись до Вечора, влізши, що вибралися, повернулися в село та поробили засідки.
24. I. 47р. До села прийшло 4 большевики, які списували всіх правоголосуючих.

забрали до другої кімнати, де нач. гарн. Зімову/почав його страшити, заберуть його там, де він був./в армію/. Сказав до нього, що він знає про "бандерівські рухи" в день вночі, тому він повинен за всім слі- дити. Всі висліджені справи повинен він писати карточки та записати її в каплиці. Тільки треба уважати, щоб не підписувати свого прізвища тільки псевдо/яке він йому дав невідомо/. Про це не повинен ніхто знати крім них двох. Осадца сказав, що він рад би але "бандерівці" знають, що він комуніст та, що вони не покажуться йому. Зімов лопнув дверми і вийшов.

26. III.47р.

До села прийшло 2 большевики: Зімов, Черепанов і Ратушняк граю з одним істрибком. Вони зашли до сільради та покликали таких осіб: Завальницький Віктора, якого питали Ю заповідей укр. націоналіста. Він відповів ім Ю заповідей Божих, з чого почали всі присутні смі- ятися. Питав, чим він займається, він відповів, що шевством, при цім іронічно запитав, чи йому треба робити чоботи. Зімов розлючений нагнав його зі сільради.

Трибухівського Івана питали, чий вже засіяв поле. Медерців Адамка, приходив але, що його питали невідомо.

Мельничук Степана, також невідомо що питали Петрас Михайла - невідомо, що питали, але другого дня приходило до нього трьох большевиків, цих самих, та закликали до другої хати і проводили одногодинну розмову. В якій справі не відомо.

Решта покликаних не явилися, а з покликаних були: Осадца Матій, Поліс Стах і Поліс Осип.

27. III.47р.

В 20 год вечором була засідка коло школи. Скільки їх на засідці було невідомо.

14. IV. 47р.

В 21 год прийшло 10 большевиків, які прямо зашли до Осадца Данила зробили ревізію. При відході запитали, де мешкає Поліс Осип. Відтак перешли до Поліс Осипа та почали гримати, щоб ім відчинити. З хати ніхто не відзивався. Тоді большевики пішли до Ковтуш Петра збудили його як рівнож Гупайло Василя та забрали їх зі собою до Поліса О на подвір'я. Мимо цього, що були сільські Поліс не хотів відкрити. Тоді большевики вибили вікна і двері та післали Гупайло Василя до хати, щоб подививсь чи кого немає. За ним прийшли большевики і поча- ли переіпроводжувати ревізію, шукаючи в ямі, на стриху та хатах. Пи- тали за сином з 1920 року та за дочкою Софією. Дітка Поліса відпо- віла, що сина забрали німці, а дочки ім не потрібно, бо вона до армії не піде. Большевик злостився і вдарив її. Вона різно їх називала. Тоді большевики сказали, щоб вона не злостилася, а дала ім істи. Вона ім істи не дала. Тоді большевики відкликали сина Поліс Стаха, щоб він дав ім істи. Він дав ім молока. Зімов говорив йому, щоб Стах сказав своему братови Іванови, щоб він зголосився на МВД в Чортків. При відході большевики вкрали бритву і цаску. Від Поліс Осипа пішли до Трибухівський Олекса але в нього ще спали і вони пішли до Мак- симчук Гіполита, тут зробили ревізію і пішли до Олексяк Івана, де рівнож зробили ревізію. Вкінці пішли до Петраса, наїлись і відійшли до с. Нагір'янка.

15. IV. 47р.

До села прибуло трох большевиків, походили по селі і відійшли.

22. IV. 47р.

до села прийшло трьох большевиків невідомо в якій справі.

23. IV. 47р.

до села прийшло трьох большевиків та зробили в мишограі Ольги ревізію, забираючи тютюн та яйця.

24. IV. 47р.

До мишограі Ольги прийшло 5 большевиків та питалися сусідів, де вона ділася. Сусіди нічого не сказали і вони відійшли./мишограі О. скривається від большевиків за крадіж./

Милівці:

3. IV. 47р.

Большевицьким органам здались два нелегальники: українець Антін- "Баїда"/урожд. в милівцях, літ окло 60/ і українець Мар"ян - "Оса" урожд. 1922 р в Милівцях. Причиною їх здачі було це, що жінка Укра- їнця Мар"яна співпрацювала з орг. МВД та видала кривку. Большевики пришовши над кривку сказали, щоб вони здавались. Ці нелегальники піднесли руки і здались. Будучи в підголенні і обдертим, большевики ввели їх по селі та показували людям, кажучи, що всі такі як вони. Іх забрали до Чортківської тюрми.

УШ. *Держатков*
рн *4*
СБ.

ВІСТІ ОТЕРЕНУ

/ квітень, 1947р. /

Росохач:

- 23.III.47р. Група большевиків ~~на~~ в невідомій кількості робила засідки коло моста і в кінці села від с. Угринь. Засідку держали від вечера до ранку. Раком відійшли до с. Угринь.
- 27.III.47р. Прийшли група большевиків і через цілий день ходили по селі невідомо в якій справі. В 20-11 год. відійшли до с. Угринь.
- 28.III.47р. До села прийшов нач. маркомбагу Нікіфорецько і Микитенко, які зайшли до селянина Бабі. Івана і напивалися до вечора. Вечором виїхали до Чорткова.
- 29.III.47р. Стрибки рабували в людей хліб та бараболі. Перед вечором виїхали до Ягольниці.
- 30.III.47р. Група стрибків збирали в селі солому для колгоспу. Назбиравши дві фіри виїхали до Ягольниці.
- 31.III.47р. Приїхали до села група стрибків в справі збирання соломки і хліба. Через цілий день ходили по селі, але люди не хотіли нічого дати. Стрибки незібравши нічого, відійшли до Ягольниці.
- 11.IV.47р. До села приїхали стрибки та зайшли до селян: Черний Гната, Говік Емілія, де сиділи від полудня до вечора. Чого і в якій справі невідомо. Вечором виїхали до с. Угринь. ~~хххххххх~~.
- 20.IV.47р. Українські повстанці знищили Мадярська Ани та Малітовська Ани.
- 21.IV.47р. До села приїхало 17 большевиків в справі вбивства Мадярська Ани та Малітовська Ани. Трупи лежали в хатах. Большевики прийшовши до їх помешкань, списали протокол та виїшли.

Млишки:

- 2.IV.47р. В 20-11 год. до села прибуло, як з ліса, 3-ох повстанців: "Мороз", /Вільховти Василь, 1927 р. в с. Угринь/, Пумка Іван - "Соловій" /ур. 1922 р. в с. Угринь/, Грибіда Іван - "Корбан" /ур. 1914р./.
- Повстанці влучи дорогою стрінули переходячого селянина Дзидра Миколу /ур. 1911 р. в с. Млишки/. Селянин Дзидра Микола запрошував повстанців до себе і говорив, що-б йшли на голову сільради, бо в нього є хліб, котрим він зібрав для повстанців в с. Залісся. Коли повстанці прийшли до голови сільради по хліб, він відмовився їм дати. Тоді вони зайшли до селянина Мельничук Дамила /ур. в с. Залісся, літ около 30/, де пили молоко. Голова сільради Мельничук Михайло, Дзидра Микола, і якийсь переселенець зі Заходу повідомили большевиків і разом з ними зі зброєю оточили хату і почали стурдіяти в двері та кричати, щоб вони здавалися. Повстанці з переляку покидали зброю, а сами виїшли на двір, де большевики почали сильно їх бити по головах. Вони просилися, що вони не злодії, а голова сільради сказав, що він знає хто вони такі і за них візьме добрі гроші. Двох з арештованих забрали все з кишенів, головні паси, паси від спожень, пістолі та дві гранати. По дорозі наказали нести лівою рукою сподні, а праву держати в горі. Між Млишками а Заліссям "Корбан" вітскакує і втікає в цілості і розказує вище наведені факти. Арештованих проважило до с. Колиндями 4-ох большевиків і 3-ох місцевих з крісами, а саме: голова сільради Мельничук Михайло, Дзидра Микола, і переселенець. По дорозі вони не говорили нічого. Скорше, як мали їх полатати Дзидра просив, щоб вони прийшли зі "Шуком", а також питали де знаходиться зараз "Гай" і його мама Стефанія.
- 3.IV.47р. Арештованих, яких запровадили до с. Колиндями забрали до Чорткова

Угринь:

- В селі постійно бувають большевики. Тепер знаходиться гарнізон і стрибків в чимлі 8 осіб /4 схидаки, 4 з поблизьких сіл/. Мамаже щодня доходять до гарнізону стрибків большевики з Чорткова в справі організування колгоспу, комсомолу і істрибків. Стрибків вже починають нав'язувати терором, щоб не поступати в стрибки, молодь втікає на другі села.
- 6.IV.47р. В селі вибрали нач. стрибків, якого силували, арештували і били,

кидали їх до ями і тримали до того часу доки не вписалися до стрибків.

- 7.IV.47р. Большевики привезли зброю, яку роздали поміж стрибків. Зброю не хотіли прийняти, але большевики примусили їх.
- 3.IV.47р. В лісі Галилеї були облава. Жк проводилася облава невідомо.
- 8.IV.47р. Істрибки, які одержали зброю, мали за завдання охороняти село від "бандитів". Мимо того дня 12.IV. були вислані до села Росохач, щоб шукати за "бандерівцями" по хатах і городах.
- 12.IV.47р. В селі були розліплені листочки проти стрибків, такого змісту:

"УКРАЇНЦІ .

БАТЬКИ І МАТЕРІУ. СТРИМАЙТЕ СВОЇХ СИНІВ, НЕ ДОЗВОЛЯЙТЕ ІМ ХОДИТИ В І ПРАЦЮВАТИ З НКВД, БО ЗА СПІВПРАЦЬ БУДУТЬ ПО ДОРОГАХ ВАШИХ/ІНІВ РОЗСТРІЛЬОВАТИ."

- 15.IV.47р. Українські повстанці зробили засідку на нач. стрибків. В той час надійшов голова сільради Лесів Іван. Тому, що він рівнож був агентом МВЛ повстанці вирішили зловити його. Він почав кричати і повстанці змушені були зустріти його та залишити на дорозі.
 - 16.IV.47р. Вбитого голову сільради забрали додому. Большевики довідавшись, що голова сільради вбитий з'їхалися всі з району на погріб. На погрібі виступали з промовами большевики з району, які кричали на українських повстанців, що вони знищили "такого хорошого чоловіка". В промовах висловлювалися, що ціле село годує "бандитів", а вони вбивають "кращих людей". Одна жінка сказала: "Ми їх не годуємо, а годуємо їх родини". Большевики ще більше лютілися.
- Цього ж дня з причини вбивства голови сільради, гарнізон зі с. Колицькими і місцеві стрибки робили точні ревізії в сідуючих селян: Павлюк Василя, Межибричка Марії, Сташицьк Магда, і Блоха Тараса. При ревізії нічого не знайшли. Цього ж дня арештували таких осіб: Герезович Стаха, Завіслук Миколу, Крик Степана, Липовий Микиту, Поповича Василя, Вас Степана, Плішка Миколу і Маньовський Степана. По тижневі часу всіх звільнили.
- З вбивством голови сільради та з появленим листівок стрибки, які були вже зорганізовані в числі 12 осіб здали зброю большевикам, кажучи, що бояться, щоб їх не постріляли. Рівнож стрибки, які були зі с. Смижкова-повтанки. Залишився тільки гарнізон стрибків з 8 чоловік, яким був скорше.
- 17.IV.47р. Всі стрибки до одного здали зброю. Большевики хочуть зорганізувати стрибків зі старших людей, які служили в армії.

Сусулівка:

- 23.III.47р. До села прийшло 9 большевиків, які робили ревізії в Вижничук Аманія. Від нього пішли до Орішук Марії, коло фільварку, де сиділи до венора. Вечором робили засідку коло фільварку і на "лугах", від сторони с. Улашківці. На засідці сиділи до ранку. Ранком вибралися до с. Улашківці.
- 28.III.47р. Група большевиків в числі 9 осіб робили засідку на "Під Гора", коло млина. Нах ранком вибралися.
- 31.III.47р. До села прийшло 25 большевиків, які шукали на "Горі" в Гульчак Михайла, Дерію Михайла і Галюк Василя. Відтам пішли коло церкви та шукали за "Пешком". При ревізіях арештували Гульчак Михайла і Гульчак Гната. Арештованих забрали до гарнізону с. Улашківці. Большевики в числі 14 осіб, залишилися в селі. Пішли на "Долину" та оточили хату Вігун Степана. Рівнож перевели в нього точку ревізії. Господар Вігун почав до них кричати. Большевики за це арештували його і забрали до "Гольмиці".
- 5.IV.47р. Большевики в числі 9 осіб сиділи через цілий день на засідці в "Лажку" / в лісі/.
- 3.IV.47р. Ці самі большевики сиділи в скалах від сторони Галилеї протягом цілого дня. Нічю робили засідки в селі. Ранком вибралися до с. Улашківці.
- 11.IV.47р. До села прийшло 9 большевиків та перепроваджували ревізії за мостом. Нічю робили засідку коло церкви.
- 14.IV.47р. До села прийшло 9 большевиків, які робили засідку коло Орішук Лосифа і Орішук Осипа на "лугах".
- 15.IV.47р. Них самих 9 большевиків робили ревізії в кицильк Розалії та по інших господарях, які мешкають на "Торкотівці".

- 13.IV.47р. З Чорткова приїхало 4 МВД-исти до священника, якого не застали вдома, в якій справі приїжджали - невідомо.
- 18.IV.47р. Большевики в невідомій кількості сиділи протягом цілого дня в лісі Білавина.
- 21.IV.47р. До села прийшло 4 перебраших по цивільному, большевиків, зайшли до Морпака та хотіли в нього хліба. Рівно питали, де зайти на зв'язок, щоб получитися з повстанцями. Нічого не довідавшись, відійшли в невідомий напрям.
- 24.IV.47р. Група большевиків в числі 8 осіб робили засідку на "Дугах" від сторони с. Улашківці.
- 25.IV.47р. 9 большевиків робило засідку на цвинтарі, а потім переходили на Свирет, маючи на меті зробити засідку на кладці. На цей час коли большевики переходили надійшло 2 повстанців "Род" і "Стрілець". Повстанці зразу собі не подумали, що це большевики, а переходячі повстанці. Рішилися переходити через кладку. В-перідшов "Род", а їх "Стрілець" залишився на другій сторіні. Коли "Род" був на половині кладки, большевики відкрили вогонь, результатом чого "Род" зістає вбитий, а "стрілець" втікає. Вбитого большевики забрали на гарнізон. Де похоронено його невідомо.

Мухавка:

- 3.IV.47р. 9 большевиків зробили засідку коло Барницький Лосипа. З ними був Ратушняк Франко /який спровокував "Меча" і "Гомту"/ слідчий МГБ Гусачок і оперуполномочений Білаєв. Через цілу ніч большевики сиділи на засідці, а Ратушняк, Гусачок і Білаєв сиділи в Сумельницький Дмитра. Франком відходячи вкрали 2 хліба та солонину.
- 5.IV.47р. Большевики уя в числі 7 осіб робили засідку коло костела. З ними були Ратушняк Франко і Білаєв.
- 6.IV.47р. В 14-15 год. до села прийшло 3-ох большевиків. З ними був Ратушняк Воми зайшли до Сушко Евдокії та питали за слугою Миколою, який він служив в Дібрівноі, а тепер скривається, боїчися Ратушняка, щоб його не арештував. Вийшовши від Сушко Евдокії, Ратушняк залшов до дому та щось говорив з батьком, опісля відійшов.
- 8.IV.47р. До села прибув Друкер з 1 стрибками в справі значі бараболь. Збірання бараболь тривало 3 дні. Протягом цього часу вони квартирували в Вишичук Лосипа.
- 9.IV.47р. Зі сторони с. Свидова прийшло 4 МВД-исти з Ратушняк Франком та окружили хату Бабичину, де знаходилися сільські хлопці і дівчата. Большевики звійшовши до хати, запитали присутніх де "бандити". Барницький Смелян сказав до них, що вони самі "бандити", за що його тяжко побито. Цього ж дня в 20-15 год. окружили хату Тиміоський Павла та казали, щоб господар відчинив двері. Зхати ніхто не відзивався. Тоді большевики почали добуватися до хати. Дітка Тиміоська Тереса почала кричати. Ратушняк Франко відшавив вікно і вліз до хати, та впустив решту большевиків. Вхаті зробили точку ревізію і вишли на двір. За большевиками вишла Тереса. Большевики питали її, де її донька Стефа. Вона відповіла, що не знає. Большевики нагнали її до хати, а самі відійшли.
- 15.IV.47р. До села прийшло 11 большевиків, які ходили по дорогах та стрічаючи питали за Чуприкою ". Рівно багатьох людей перевіряли документи.
- 17.IV.47р. До села прийшов один большевик в справі м'ясопоставки. Все це перебував через 3 дні.
- 23.IV.47р. До села приїхала автомашина з Головою РВК Літвішемком і оперуполном Білаєвим. Літвішемко говорив щоб люди давали м'ясопоставку. Звідси виїхали до Ягольниці.

Свидова:

- 1.IV.47р. Група большевиків робила засідку за селом, недалеко спиртзаводу від сторони с. Антошів.
- 4.IV.47р. Група большевиків робила ревізію в Кучар Софії. Вслід за ними пішла Марія. 3 большевиків вишли з хати і пішли до спиртзаводу, а участкові Білаєв з одним большевиком осталися в цій хаті і довго не виходили. Зайшли в годині 14-ї, а вишли пізно вечером.
- 7.IV.47р. До села прийшло 7 большевиків та списували цих людей, які були в Н-

меччині. До сільради кликали слідуєчих осіб: Катеринюк Вавра, Гуляновський Станислава, Печеревний Йосифа, списали їх і відіхали.

14. IV. 47р. З напрямку с. Мухавка прийшло 8 большевиків та робили ревізію в Дягус Мирослава. Другого дня виїхали до с. Мухавка.

Антонів:

26. III. 47р. До села прибув партприкріплений Стецько з 1-им стрибком та збирали по-даток. Перед везомором виїхали до с. Свидова.

27. III. 47р. До села прийшло 8 большевиків, які робили засідку.

29. III. 47р. Прибуло 8 большевиків, які робили засідку на краю села, від сторони с. Свидів.

30. III. 47р. 9 год. 10-11 до села приїхав один большевик ровером та залшов до Горожанська Дарія. По короткій розмові виїхав.

7. IV. 47р. Зі с. Свидова прибуло 7 большевиків та списували цих, які були в Німеччині.

13. IV. 47р. В 20-11 год. зі сторони с. Свидова прибуло 8 большевиків на засідку. Ніччю в селі пускали ракети.

16. IV. 47р. Горожанська Дарія була в Чорткові, в якій справі невідомо. Там заочувала. Перед виїздом до Чорткова говорила, що іде в справі худоби, яка погинула.

20. IV. 47р. Ніччю до села прибуло 5 большевиків на засідку. На засідці когось не всиділи, а відійшли в невідомий напрям. Цього ж дня хтось підпалив клуб. Сусіди згасили вогонь, бо в цей час був вітер і огнем тягло на хати.

22. IV. 47р. Зі с. Свидова прибуло 4 стрибки по здачу городоними. Через цілий день збирали городониму. Зайшовши до Когут Степанії розбили стодоли і забрали 3 цвг. бараболь. В год. 14-11 виїхали до с. Свидова.

23. IV. 47р. До села прибуло 4 большевики по контигент бараболь, награбувавши в людей бараболь відіхали до с. Мухавка. Цього ж дня до села прибуло 7 большевиків з головою БВК Дітвішеюком. Дітвішеюко говорив в справі клубу та про гроші, які дали на ремонт клубу, а голова клубу Левчук против, кажучи що не забрали "банкерівці". Левчуківі сказав бути 24. IV. в районі. Цього ж дня большевики з товстемського району забирали з лану с. Антонів худобу та гонили до рай. Товсте. Тоді около 2 000 людей перебігли цих большевиків та худобу відібрали. 4 большевиків настрашившись людей повтікали, залишаючи мотоцикл. Тоді люди цей мотоцикл притягли до сільради. Між цими большевиками був голова району Нікітенко.

25. IV. 47р. Большевики збирали позичку.

Ягольниця:

2. IV. 47р. В год. 19-11 вечором відбувся концерт приїзних з Тернополя артистів.

4. IV. 47р. В сільраді відбулися збори в справі повісної кампанії. На зборах брали участь голови сільрад с: Свидова, Антонів, Мухавка, Дом'яківка, Нагірянка, Долина, Шульганівка, Салівки і Ягольниця. Зборами проводив мау. земвідділу. На зборах умасті в обсіді ніхто не брав, крім голови сільради с. Ягольниця - Біло, який сказав, що він виконає всі плани повісної кампанії.

6. 7. 9. IV. В 18-11 год. до громадянки Шумовська Іванна зайшло двох большевиків убрані по цивільному, начебто вони ходили мочувати. Большевики звечера заходили, а ранком виходили. По говорили невідомо.

13. IV. 47р. У цій самій хаті Шумовська Анна мочував МВЛ-ист Янок. Повертаючи рано вступив до Мартинювська Палагії і питався, хто вечором стояв біля воріт. Шумовська відповіла, що це сусідня дівчина з хлопцем.

15. IV. 47р. Большевики в числі 10 осіб зробили засідку на "Крем'ячці" на толоці. Зі засідки ніхто нікуди не ходив, тільки 3-ох МВЛ-истів, через цілу ніч просиділи в громадянина Майдра Івана Михайловича. На засідці нікого не стрінули та ранком відійшли до Чорткова.

16. IV. 47р. Група большевиків робила засідку коло цвяжтаря. Ранком відійшли до Чорткова.

18. IV. 47р. На МГБ покликали Майдра Івана. Він казав, що йому закидували зв'язок з повстанцями, бо большевики твердять, що в нього перебувають повстанці, бо він до цієї пори був би виїхав на Польщу, якщоб не мав зв'язку з ними.

Зар. Мухавка

Свідів:

21. IV. 47р. З напрямку м. Чортків приїхало двома машинами 45 большевиків, які робили ревізії в шинкарих Анастасії, Кошуля Мар'яна, Боднар Гната. Під час ревізії нічого не знайшли. Після 40 большевиків відїхали машинами до с. Улашківці, а 5-ть відїшло до с. Антонів. Повернувшись з Антонова відїхали до с. Улашківці.
27. IV. 47р. В год 7 до села приїхало 4 большевики, а з ними Гусачов з МГВ. Походили по селі і відїхали назад до Чорткова. Цього вечора приїхало 8 большевиків з участ. Білаєвим та заквартирували в селянина Вишинського Володимира. Тоїж ночі зробили засідку по середині села і за селом. Переквартирувавши два дні 29. IV. відїхали в напрям м. Товстого.
7. V. 47р. З напрямку Чорткова приїхало 7 большевиків, які заночували. Другого дня большевики зробили засідку на полі. На засідці нічого не зробили і відїхали 10. V.
11. V. 47р. З району Чортків приїхало 10 большевиків за позикою. Рівно до збирання позики став зі своєю групою Білаєв.
14. V. 47р. Група большевиків на чолі з Білаєвим робили засідки від сторони с. Антонів.
18. V. 47р. Всі большевики в числі 24 особи відїхали до м. Чортків.
19. V. 47р. Ніччю приїшло 8 большевиків з Білаєвим, які зробили засідку за селом від с. Антонів, недалеко р-ну Товсте.
22. V. 47р. Група большевиків робили облаву на поля, шукаючи за криївками. Нічого не знайшовши відїшли в напрям с. Мухавка.
28. V. 47р. З напрямку м. Чортків приїшло 8 большевиків з Білаєвим. Вони заквартирували в спиртзаводі.

Особливка:

28. IV. 47р. До села приїшло 8 большевиків, які зробили засідку на середині села. Відтак пішли коло кладки і там зробили засідку, де сиділи до ранку.
30. IV. 47р. До села приїшло 7 большевиків. По короткому часі відїшли на перші і другі хутір, де збирали харчі. Назбиравши, відїшли.
1. V. 47р. Ці самі большевики приїшли на хуторі і зловили Галата Дмитра. Його змушували водити по хуторах і показувати криївки.
2. V. 47р. Знову цих самих 7 большевиків заквартирували в лісі, а вечером пішли на хуторі та збирали для себе харчі. Назбиравши, пішли в село та зробили засідку на "підгорох", коло млина. Ранком вибралися до с. Улашківці.
8. V. 47р. До села прибуло 8 большевиків, які зробили засідку на цвинтарі. Нічого не вдіявши вибралися.
4. V. 47р. З району до села приїшло 3 большевиків, які зробили мітінг коло церкви. Мітінг говорив в справі позики рай. прокурор. Між іншим сказав, що б люди не слухали "бандитів", бо їх вже нема, тільки є ще в селі "Пеньок". Люди почали розходитися. Большевики почали здержувати. Тоді жінка Римар Павлина виступила проти большевиків, кажучи, що люди не мають що їсти і пухнуть з голоду, а не будуть слухати мітінгів. Большевики записали її прізвище. 8. V. приїшли до неї та почали перепроваджувати ревізію. При ревізії знайшли хліб і муку та запитали, що це є. Вона відповіла, що хліб. Тоді большевики арештували її і забрали на улашківський гарнізон. З гарнізону відотавили до Чорткова.
19. V. 47р. Большевики, які збирали позик, квартирували в селі до 17. V. в примків Івана. Цього дня приїхало 10 большевиків, які заквартирували в скалах від сторони ліса Галилеї.
- Прибуло 10 большевиків, які сиділи в лісі в день в ночі. Рівно робили засідки в селі.
- Цього дня обікрали селянина Галки Михайла. В нього забрано 50 кг пшениці, 25 кг муки і сало.
23. V. 47р. Група большевиків в числі 7 осіб робили засідку на "лугух" від сторони с. Улашківці.

ВІСТІ З ЧЕРЕНУ

/ травень, 1947 р. /

Анотів:

22. IV. 47р. До села прибуло з Ягольниці 4 стрибки. Цілий день збирали в селі бараболі. Провір'яли, хто не здав контингенту бараболі.. Вечором виїхали до Ягольниці.
23. IV. 47р. До села з Ягольниці прибуло 5 стрибків в справі здачі контингенту бараболі. Вечором виїхали до Ягольниці. Цього ж дня з району Товсте приїхало 12 большевиків за мотоциклом, які залишив голова р. Товсте Микитенко, разом він і приїхав разом з большевиками.
24. IV. 47р. До Чорткова на нараду ізлизи: Голова сільради Мигельський, фінагента Проліська Марія та Левчук. Цього ж дня до голови сільради приїздив Акевтіїв Іванків /який втік з рук укр. повстанців/, в якій справі він приїздив - невідомо.
25. IV. 47р. До села в Чорткова приїхав Стецьків. Забрав документи від демобілізованих та виїхав в район. Цього ж дня зав. клубу Левчук їздив до Чорткова в справі спального клубу. В Чорткові сказали йому большевики, що клуб він сам спалив, а гроші, які мали бути в клубі пропали. Уголоситися до Чорткова має 28. IV.
28. IV. 47р. До Чорткова їздив зав. клубу Левчук в справі згорілого клубу.
1. V. 47р. До села приїхали автомашинкою перший секр. партії Літвіненко, нач. МВД Шишляков, нач. МГБ. В село приїхали на контроль, як відбувається свято 1 Травня. Кричали на голову сільради за те, що не підготував зовсім села до свята.
2. V. 47р. До села зі с. Свидова приїхали большевики. Додили по селі за харчами. Пополудні виїхали до с. Свидова.
3. V. 47р. До села приїхав Скрипник з 2-ма большевиками та 9-ма стрибками. З ними було кілька фінагеттів з інших сіл. Приїхали в справі держ. позики. Силою зігнали на мітинг людей, на якому говорили про здачу позики. За нездачу грозили конфіскацією корів. Заочували в селянина Когута.
4. V. 47р. Большевики ходили по селі та змушували селян підписувати заяви на позику. Хто не погодився, того били та забирали в сільраду, де били. Березовську Докію за те, що не хотіла підписати позики заяву на позику в сумі 700 крб. тягали по дорозі, копаючи ногами. Спротиви, парікання, плач господими не помогли; таки змусили большевики її підписати заяву на суму грошей в ~~чому~~ 500 крб.
5. V. 47р. Цілий день большевики ходили по селі та збирали позику. Пополудні не прибув Старовський. Мар'ян до помочі попереднім большевикам. Пополудні виїхали до с. Свидова. З ними разом виїхала Горожанська Марія. Того ж дня зі с. Мухавка прибула 8 мвд-истів. Замостили до Катеринюк Антона, хотіли його забрати до роботи. Не заставши його вдома від'їхали з нічим до Ягольниці.
10. V. 47р. До села, вечором, прибуло 20 большевиків, які збирали позику в селян через три дні. Цього ж дня прибуло ще 3 большевики. Списали майно малика, який працював в Чорткові, в союзі та зробив майно в грошах. Майно списував слідчий МВД Вітик. Списавши майно виїхали до с. Мухавка. По кількох днях арештували малика Степана.
11. V. 47р. Ці самі большевики, що попереднього дня збирали позику.
12. V. 47р. В селі, на роздоріжжі від сторожи Мухавка-Свидова була засідка. Рамком всі большевики виїхали в ліс Чагор, де перевели облаву. В облаві брало участь 300 большевиків. Підчас облави забрали якогось чоловіка з лісу, та виїхали до с. Мухавка.
14. V. 47р. Нічого до селянки Ожешук прийшли большевики та домагалися, щоб відчинила їм хату. Коли не хотіла почали кричати, щоб не ховала "бандерівців", які в неї є. Коли відчинила двері большевики нагально ввійшли в хату. Зрабували в неї збіжжя та деяку одежу.
16. V. 47р. Нічого большевики робили засідку. Їх було около 10 бійців. Рамо виїхали в ліс Чагор, де з іншими большевиками в числі 200 бійців перевели облаву.
21. V. 47р. Зі села Свидова, вечором, прибуло 3 большевиків в справі крадіж, яка була в селі.

Мухавка:

27. IV. 47р. Большевики зробили засідку біля костела. На засідці був з большевиками Ратушняк Франко. На засідці стріляли сільських хлопців, які переходили дорогою. Ратушняк другого дня, що якби хотів то вистрілявби був всіх до ноги.
30. IV. 47р. До села з Гольшиці прибув Друкер з 4-ма стрибками. Забрав в селі лядина Гранат Івана бараболі, які господар залишив собі на каш сілля.
1. V. 47р. До села прибув Ратушняк з кількома большевиками, між якими були: ~~орр.~~ МГВ Гусачов та участк. Білаєв. Вони зайшли до Боршок Петра якого питали де його син та чи приходить з лісом додому. О год. 2-її вийшли до с. Свидова.
5. V. 47р. До села прибули з Чорткова 15 большевиків в справі позики. в селі кватирували три дні. Вмушували підписувати людей заяви в справі позики. Стрибками проводив Скрижник Мирослав /зі с. Колиндяни./
6. V. 47р. О год 21-її зі с. Антоків прибуло 15 большевиків. Подорожні заарештували Гранат Василя, припровадили до сільради, де був Ратушняк з. його забрали до Киріамах чорткова. Другого дня сестра Граната на МВД зустрілася з Ратушняк Франком який говорив їй, що якщо він хоче то брата большевики випустять, а якщо ні то засудять його на 6 літ тюрми. Він рівнож сказав, що брат "сипить" багато хлопців та дівчат зі села.
18. V. 47р. Зі села Свидова прибуло 7 большевиків. Зайшли до с. Тимішсько і Степанії, яку хотіли арештувати. Незаставши її вдома відійшли з нічим. Три рази нещадно обкружали хату. Відтак збирали по селі бараболі. Вечором вийшли до с. Свидова.
12. V. 47р. Зі с. Свидова прибуло 15 большевиків в справі позики. Цілий день збирали в селі позик, переводячи при тому ревізії. В Берика Теодора знайшли 19 шкір /деякі вже виправлені/. Всі шкіри забрали до сільради, а господаря випустили, списавши протокол. Вечором Берик закликав большевиків до себе на вечерю. Добре підноїв стрибків, розговорився з ними і сказав, що Церковний М. держить якусь чужу корову. Тоді Скрижник післав 2-ох стрибків до Церковного, де стрибки вибили вікна та вдерлися до хати сильно побили шкуру Церковного, господареві зломали руку. Другого дня большевики ходили по селі та говорили, що с. мухавка ціле "бандерівське", проше сказав їм, говорили Берик Теодор. Шкіри забрали до Чорткова, тільки одну залишили йому.
14. V. 47р. Тому, що Варицька Магдаліна та Зелишта Степан не хотіли підписати заяву на позикку стрибки сильно побили їх.
15. V. 47р. До села прибуло понад 300 большевиків. Ного, вечором, большевики стріляли на вулиці, того придержували, перевіряли. Зі собою мали одного арештованого, голови питали, чи знає цю людину. Арештованим чоловік був зі/ присілка Травки - Червожак. Крім того большевики питали голову с/р. чи він не стрічається з "бандитами" ~~Кішківський~~ Голова сказав, що тільки один раз "бандерівці" приліпили на його вікні лютючку, в якій говорили, щоб не йти голосувати. Другого дня большевики вийшли в ліс Чагор, де перевели об'їзду. Відтак шукали по ноді.
16. V. 47р. Стронець Антін говорив з МВД-истом ханком. Про говорив з большевиками - невідомо. Між населенням між іншим сказав, що якби до нього прийшли "бандерівці", то він порубавби їх совиною. Того ж дня повернувся з тюрми Гранат Василь, який розповідає, як з ним поводитися в тюрмі. Гранат був протоколюваний 7 разів. Під час побиття був три рази непритомним. Слідства переводили кітчо. До нього ~~хоча~~ свідчив йому Ратушняк Франко, що на Новий Рік були в нього "бандерівці" та пили горілку. Гранат признався, що в нього були ~~бандерівці~~ "бандерівці", але не пили, тільки закурили, по сиділи в хаті та відійшли. Відтак доказував йому, що перед виборами прихрдили повстанці зі саджею до прсація лозугів. але арештованим цей доказ і ряд інших рішуче заперечував. Після слідства намовляли його до співпраці з ними. Говорили, що за роботу дадуть йому мануфактуру та гроші. Арештованим відмовився, заявляючи, що нічого докостити не буде, бо нічого не знає. Відпускаючи його додому, наказували, щоб, якщо стрітяться з повстанцями, ханкомовляв їх, щоб голосилися, а нічого їм не буде.

- 23.У.47р. Вечером група большевиків зробила засідку. Після засідки вистрілили 9 разів з пістоля та вийшли невідомо кулі.
- 23.У.47р. До села приїхав Літвішецько з 7-ма большевиками. В селі зайшли до сільради, де поворили голові сільради, щоб він подбав про те, щоб люди якомога скорше здали позику. Наказали рівном, щоб голова подав список людей уроджених 1897 - 1927 рр., провірив документи, провірив хто де мобілізований, а хто відпущений спричини хвороби чи рахення. Списки приказав виготовити до 23.У.47р. З виготовленими списками голова особисто мав приїхати до Чорткова. Цього ж дня большевики вийшли до с. Антонів.

Ягольниця:

- 3.У.47р. Рано перейшло 9 большевиків в сторону ліса Білавіна, де перебули до вечора.
- 8.У.47р. Відбулося засідання голів сільрад в справі позики. На засіданні були присутніми голви Голови сільрад: Мухавка, Свидова, Антонів, Ком'яківка, Нагірянка, Долина, Шульгамівка, Ягольниця та Салівки.
- 9.У.47р. В клубі відбувся мітинг, у зв'язку на з роковинами перемоги над Німеччиною. З доповідцями виступали: Літвішецько, якийсь незнайомий із району, Борисецько - дир. місцевої школи / комсомолець/. Подяку за вивольнення ЧА складала преставник комсомолу Людрик Марія, від учнів Гумешко Люба уч. 10 кл. та другі учні з інших класів.
- 22.У.47р. Біля 11 год. прибуло 17 большевиків. На вулиці, недалеко Салівок робили засідку. Около 4 год. ранку відійшли до ліса Білавіна.
- 23.У.47р. Між селянами, а сільською адміністрацією, з головою сільради на чолі дійшло до суперечок, в справі здачі позики в наслідок чого арештували ряд людей між іншим коваля Доземяк Миколу /бідний чоловік-переселенець/, за те, що заявив, що не заплатить всеї позики, тому що не має грошей. По двох днях його звільнили та змусили заплатити 800 крб.
- 23.У.47р. Вечером большевики ходили попід вікна та наслухували, що люди говорять. З ними разом ходили місцеві міліціонери, між іншим друкер Давид /МВД/, Базюк Ярослав.

Нагірянка:

- 26.ІУ.47р. Большевики зловили селянку завальницьку Анну, з яка крилася перед ними. Арештовану посадили в місцеву тюрму. Ніччю, з тюрми втекла, /втеча загадочна/.
- 3.У.47р. Переїздив ешелом з міліцією, з напрямку залізник до Чорткова. Другого дня переїздив ешелом з тяжкою артилерією.
- 5.У.47р. До тютюнового заводу приїхало 9 большевиків, де заквартирували.
- 8.У.47р. З Чорткова приїхало 12 большевиків. Буля сільради зробили засідку.
- 10.У.47р. До села привезли 3 вбитих українських повстанців, яких скинули біля сільради та наказували селянам, щоб дивилися на них.
- 18.У.47р. Большевики арештували Герляха Андрія за це, що він одному чоловікові підробив документи. Герях Андрій працює в земельному відділі.
- 19.У.47р. Чорні Ярославі підкинуто лист, щоб вона стереглася, бо вона з в небезпечі, через це що вона була причиною засудження Торкіт Емілії, зауляк Розалію та Гудима Розалію. Цей лист мав би бути написаний від укр. повстанців. Це в діяльності написав невідомо.

Ком'яківка:

- 2.У.47р. В год 23 до с. Поліс Осипа пришло 10 большевиків, які перепроваджували ревізію. При ревізії нічого не знайшли. Відтак пішли до с. Осадца Данила де рівном перепроваджували ревізію, де нічого не знайшовши, відійшли в невідомий напрям.
- 3.У.47р. В год 14 до села прибуло 3 большевиків та зайшли до селянина Поліс Осипа, де перепровадили ревізію. Тут сиділи до вечора. Вечером відійшли на цвинтар. Тут робили засідку.
- 4.У.47р. В год 13 до с. Осадца Данила пришло трох большевиків, де сиділи до вечора. Вечером вийшли на засідку на загороли, від сторони с. Долина. Тут сиділи до вечора.
- 5.У.47р. Большевики, в невідомій кількості робили засідку коло г-ом. Петрає Нікалота, та вздовж залізничної дороги.

- 7. у. 47р. Большевики в невідомій кількості робили засідку на зв: "Кавказ". На засідці просиділи цілу ніч. Нічого не зробивши відійшли в невідомий напрям.
- 8. у. 47р. Група большевиків робили засідку на хуторі зв. "Кавказ". На засідці сиділи до рана. Рано відійшли.
- 9. у. 47р. Група большевиків в числі 30 осіб робили засідку вздовж залізничного шляху, в цвинтарі ~~і~~ по ~~хуторі~~ полі на хуторі "Кавказ". В цей час надійшло трох повстанців: "Левко", "Макар" - рай. пропагандист, "Макар" - кушевий, "Омель" - бозвик. Коло залізничного шляху напали на засідку. Большевики відкрили вогонь по повстанцям. Наслідком цього паде трох повстанців. Тіла впастих забрано до району.
- 11. у. 47р. Група большевиків робили засідку вздовж залізничної дороги та в цвинтарі. На засідці просиділи ~~всю ніч~~ до самого рана. Рано відійшли.
- 14. у. 47р. В год 22 до с. Ссадна Данила прийшло 9 большевиків, де просиділи через дві години. Нічого не питаючи, відійшли в невідомий напрям.
- 15. у. 47р. до села прийшло 3 большевики. Походивши по селі, пішли до Ковтун Петра, де сиділи на горді протягом 3 годин, нічого не кажучи. Відійшли в 18 год. в невідомий напрям.
- 20. у. 47р. до села прийшло 9 большевиків та зашли до сільради, де просиділи до 7 год. Відтак відійшли в поле.

Долина:

- 29. у. 47р. До села прийшло 9 большевиків з сл. МГВ Гусачовом. Вони ходили по селі, а потім пішли "позагороди", від сторони поля. Тут децю пооглядали та відійшли в поле. Що в полі робили невідомо.
- 1. у. 47р. В год 20 до села прийшло 20 большевиків, а з ними були МГВ-исти Врїмов і Гусачов. Вони ходили по селі. Відтак пішли на горб від поля і робили підслухи по під хати. Пізніше пішли до Штук Марії, на горді зробивши засідку, де просиділи до ранку. Ранком відійшли.
- 7. у. 47р. В год 13 до села прийшло 13 большевиків. Вони ходили по селі, відтак пішли на горб від поля, де перепроводжували ревізії. Нічого не знайшовши відійшли в поле.
- 8. у. 47р. В год 5 прийшло до села два большевики та марчин Василь із угрина, який був прикріпленим до стягання позики. Пришовши до села, пішли до сільради, де скликали десятників. Разом з ними пішли в село стягати позику. Тогож дня до села прибуло 11 большевиків, які ходили по селі до вечора. Вечором зробили засідку в хаті Ридванського. На засідці просиділи цілу ніч. Ранком відійшли.
- 9. у. 47р. В 20 год до села прибуло 20 большевиків та поробили засідки. Вечором переходило тою дорогою трох цивільних людей до спиртзаводу Маринівка. Большевики, думаючи, що це "бандьори" - відкрили по них вогонь, однак люди повтікали.
- 10. у. 47р. ці самі большевики пішли в поле. Тут шукали за криївками. Цього дня до села прийшло 2 большевики та 3 істрибків. Між ними був Тарнавський зі Сосулівки. Ці большевики з істрибками кватирували до 20. у. 47р. збираючи в селі позикку.
- 13. у. 47р. В год 13 до села прийшло 3 большевиків. Вони ходили позагороди та питали людей, чи не бачили "трех солдатів в воєнній формі". Так походили, відійшли в поле.
- 15. у. 47р. Вечором до села прийшло 20 большевиків, які розділившись, поробили засідки позагородами. На засідці просиділи до рана.
- 16. у. 47р. ці самі большевики в числі 20 осіб знову зробили засідку. Звечора ходили по селі, наслухаючи по під вікна. Відтак сиділи на засідці на "загородах". Ранком відійшли до району.
- 21. у. 47р. В год 11 до села прийшло 9 большевиків з Гусачовом. Вони ходили погородах. В Рубльовській вліяна перепроводили точну ревізію. Відтак відійшли до Спасок Гриня, де рівнож перепроводили ревізію. Після перейшли до Вівсяник Степана та питали його за документами. Вівсяник С. не мав документів. Большевики водили його по сусідах, питаючи їх чи в діючості він цей самий. Вкінці звільнивши його, відійшли.
- 22. у. 47р. В год 10 до села прийшло двох істрибків та збирали яйця по селі, зазначаючи, що їх післав начальник. Ніч до села прийшла група большевиків та зашли до Панчинин Петра і та стукали до вікна, що він ім втворив. Господар не хотів відчинити але большевики грозили йому, що сами собі утворять. Господар відчинив. Го-

До хати у ішло 5 большевиків, які перепроводили точну ревізію. По ревізії сказали собі дати їсти. По ревізії відійшли до Панчишин Івана, де також будили але господар не хотів відчинити. Від нього пішли невідомо куди.

24. V. 47р.

До села прибув МВД-ист данок з одним большевиком перебрані по цивільному. Вони оглядали становища на "за городях". Відтак пішли до Качмар Анни, де посиділи три години і сказали, що мусять відходити бо бояться щоб вечором "бандити" їх не побии. Відійшли до району.

Шульганівка:

27. IV. 47р.

В год 10 прибув оперуполн. МГБ з 5 большевиками. Вони ррбили ревізії вздовж попід гору від Козак Петра до Пастушинський Петра. При ревізії нічого не знайшли і відійшли до району.

Цьогож самого дня прибуло до села 8 большевиків, які прийшли на год 20. Вони робили ревізію та засідку в Кучарський Павла.

28. IV. 47р.

Большевики в числі 20 осіб перепроводжували ревізії в таких селян: Радванський Івана, Романок Павла, Мусата, Микуляк Петра, Ковтун Анни, та Вовк Марії. При ревізії нічого не знайшли. В 11 год відійшли.

29. IV. 47р.

В год 7 до села прибуло 4 істрибки з нач. Друкер Давидом. Він зашов до селянки Шевчук Анни і списував протокол про Гладун Дмитра, який зівстав арештований за це, що побив її дочку. Істрибки за цей час ходили по селі та збирали для себе харчі. Друкер списавши протокол-від іхав.

30. IV. 47р.

В год 20 до села прибув з 9 большевиками на засідку. Засідку робили коло фільварку. Ранком відіхали до району.

1. V. 47р.

До села пришов Друкер Давид з 3 істрибками. Друкер сам зашов до Шевчук Анни, а істрибки пішли по селі та збирали для себе харчі. Тоді Друкер післав картку до Вербицька Марії, щоб вона ставилася на г. у. до Ягольниці. При цім Шевчук Марія називала Вербицьку "бандиткою".

4. V. 47р.

В год 12 до села приїхало тягаровим автом 8 большевиків, невідомо в якій справі. Вони були в сільралі а в год 13 поїхали попри фільварок, через поле на Мухавку.

7. V. 47р.

В год 20 до села прибуло 7 большевиків. Вони робили засідку на фільварку.

Цієї ночі якась жінка закликала Голодівська Анна трьох повстанців на вечерю. Повечерявши, повстанці кинувши повертаючи в поле, натрапили большевицьку засідку. Засідка була задалегідь приготована. З засідки повстанці виїшли ціло.

10. V. 47р.

До села прибуло 4 МВД-исти. В селі нічого не зробили, походили по селі, відтак зашли до Семанишин Василя, наїлись і виїхали.

13. V. 47р.

В год 20 до села прибуло 12 большевиків. Вони робили засідку коло Романок Якова/коло "глиниці". На засідці сиділи до рана. Ранком відійшли до району.

15. V. 47р.

В год 19 до села приїхало тягаровим автом около 30 большевиків. Вони заїхали автом на фільварок. Авто відіхало полем до с. Нагірянк, а большевики ~~осталися~~осталися на фільварку. В год 22 большевики прийшли до Голодівського Михаїла та ночували до самого ранку.

16. V. 47р.

Ранком в 2 год ці большевики пішли на фільварок. В год 3 большевики пішли в поле. Вони робили перевірку всего поля с. Шульганівка. В облаті брало участь около 300 большевиків. Вони заняли поля с. Шульганівка, Долина, Дом"яківка, Мухавка і частинно на полі с. Бураківка. В часі облати наїшли криівку на полі с. Шульганівка та одну на полі с. Дом"яківка. В криівках не було нікого.

17. V. 47р.

В год 20 до села прибуло 20 большевиків. Вони окружили хату Ковтун Теодозії і заарештували в неї Васістого Яська з с. Росохач. Арештованого забрали зі собою та пішли на засідку біля Пихани Якова.

21. V. 47р.

В год 15 до села прибув Гусачов з 8 большевиками. Вони були в Семанишин Василя. Тут наїлись та відійшли коло каплиці на поле. В 19 години прийшли з поля і зробили засідку коло "глиниці" і в мурах хити Федів Василя.

23. V. 47р.

В год 12 до села прибуло 5 большевиків. Вони були на фільварку. Діти побачивши їх почали тікати і кричати, а большевики почали за ними стріляти. Большевики прибігли до Гуцул Матія і почали його бити пизаючися, хто втівав. Він сказав, що не бачив. Большевики зробили у нього стислу ревізію. В год 18 до села пришло ще 12 большевиків. Вони зробили ревізію в З"явін Івана та Луцул Матія. В год 19 авто поїхало в поле, а зеза фільварку виїшли большевики і відіхали в напрям с. Дом"яківка.

- 23.IV.47 р. до села прийшов зав. райздороввіддому Далеко, 2-ох большевиків, місцевий динагент Скулячик, які збирали малосімейний податок. Вони пішли до Дентух Михайла та зрабували в нього одну епідмицю, шкіру та пару чобіт. Пополудні виїхали до Борщева.
- 25.IV.47 р. до села прийшли Калишок, Качук, Орчак, 2 большевики і два істрибки. Вони зрабували в Терещька Палагю одно ганько, 50 кг муки, а господарів побили.
- 26.IV.47 р. до села прийшло з Борщева два большевики та збирали малосімейний податок. 28 год. виїхали до Борщева.
- 29.IV.47 р. пополудні Скрицький і два істрибув на полі двох кібито раних. Вони були в кубашках з німецькими крісами. Господареві сказали, що вони попали в глибочку на обляву і там зітнали рани. Один мав перев'язану руку по рубашці, а другий ногу по еподнях. Істрибці сказали, щоб господар викине їм хліба, молока та яєць, але господар не викине нічого.
- 6.V.47 р. до Дентух Михайла прийшли большевики в справі позики і сказали йому, щоб він дав 2000 крб. Жінка почала різно називати большевиків, кажучи: "я сама не маю що їсти, а ви все рабуєте ту дурну позику, доки буде того мичення, а коли та держава буде повертати ту позику, якщо хочете то беріть 25 крб, бо більше не дам." Большевики нічого не кажучи-відійшли.
- 9.V.47р. Ранком до села прийшло трьох большевиків: Далеко, Лантух, та ще один і заарештували Бялик Палагю. Вона заявила, що взагалі не дасть позики. Большевики сказали, що СССР не впаде без позики, відпускаючи її додому.
- 11.V.47р. В селі появилсь протиколгоспні листівки. Ранком большевики поздирали всі листівки. Одну здерла Баранецька/Палагю/Олена. В 11 год Калишок, Качук і 5 істрибків пішли в напрямку с. Стрілківці. Вечором були знову в селі та ходили по вулицях. На дорозі стрінули Терещьку Палагю, яка несла муку на передачу своєму чоловікови. Муку істрибки відібрали аь жінку набили. Цього вечора істрибки робили засідку коло Терещький Василя.
- 12.V.47р. Днем було кількох большевиків в справі поставки молока. Вечором 8-ми большевиків робили засідку коло підпільника Терещького.
- 17.V.47р. Большевики в числі 11 осіб робили точну ревізію в Терещький Василя, де знайшли замуроване убрання. Це все забрали. Також зробили ревізію в Касараба Михайла. Однак нічого не знайшли. Вечором виїхали до Борщева.

Стрілківці:

- 27.IV.47р. Партприкріплення Кір'юк виголосив коло церкви мітинг в справі здачі контингенту та позики в сумі 4000крб.
- 30.V.47р. Кір'юк голосив коло церкви мітинг в справі здачі позики державі. Люди зі сміхом почали розходитися додому, незважаючи на це, що мітинг не скінчений. Опісля большевики ходили по селі та збирали гроші. Перед вечором виїхали до району.
- 9.V.47р. Чотирьох большевиків зробили ревізії в Ригаїло Дмитра, де знайшли орг. списки та літературу. Господаря забрали в район, а по кількох днях відпустили додому.
- 11.V.47р. до села приїхали машиною 20 большевиків та зробили етиселу ревізію на вул. "Семаниха", "Балашівка", в клубі та в Каличук Михайлини. При цім протоколювало Стецька Василя-голову сільради, Черсак Івана-секретаря та Калишок Михайла. Уого питали, де заходять поветапці та хто їм допомагає. Пополудні виїхали до Борщева. Вечором прийшли знову та робили засідки на вул. "Семаниха" та "Долина".
- 14.V.47р. До села прийшов нач. пожежної еторожі і Смоляк Іван-міліціонер. Вони в селі попилися та хотіли "нашастувати" учительок. На вулиці зловили Вівчарик Мільку і хотіли знасилувати. Вона оборонилась. Опісля пішли до с. Королівка на етаницю істрибків та про це зголосила. Звідеи прийшло 4-ох істрибків і цих п'ятих арештували. Нач. пож. еторожі загубив кріє і пістоль, за що піде під суд.
- 15.V.47р. Вечором до села подем прийшло 20 большевиків та зробивши засідку одною групою на вул. "Семаниха", другі коло млина і фільварку. Ніччю ходили по під хати і підслухували. Стрінувши на дорозі Стецько Михайла, який ішов від супружника, масцевий істрибок Вівчарик вдарив його пістолем по голові, так що цей впав, кажучи, що він ходив на розвідку для

- повстанців.
- 18.У.47р. До села ввечері прийшло 15 большевиків, зробили засідку коло млина. Потім оточили хату Скибіляк Анни і Стецько Василя-гол.с/р та зробили ревізії. Ранком робили ревізії на вул. "Козачисі" та вийшли до Королівки.
- 22.У.47р. З напрямку с.Більче-З. прийшло 10 большевиків та зробили засідку на вул. "Семаниха". Відтак перешли на вул. "Балашівка". Цієї ночі заложено на могилу хрест та прибрано вітками.
- 23.У.47р. Большевики в числі 15 осіб зрізали з могили хрест. Ввечері робили засідку на вул. "Забурта" та "Долинка". Цього самого дня їхало авто з 20 большевиками зі с.Сков'ятич на Борщів. Між лісом большевики осталися, а авто поїхало до Боршева. Большевики пішли в ліс "Довжок", а опісля в "Попову долину". Ніччю робили засідки від ліса.
- 24.У.47р. Ранком діти бачили цих самих большевиків в "Поповій долині". Опісля зі с.Королівка приїхали на вул. "Семаниха". Звідси вийшли в напрямі с.Більче-З. На полю большевики висіли, а машина поїхала до Вільча. Большевики пішли облавою на ліс "Мсенівець", а ввечері поробили засідку понад вул. "Семаниху".
- 25.У.47р. Ранком в 6 год большевики в числі 30 осіб обступили ліс "Мсенівець". По провірці, большевики розійшлися на с.Більче-Золоте, с.Глубічок, а частина до с.Стрілковець. Ввечері робили ревізію в Стецько Дмитра та вийшли до Боршева.
- 31.У.47р. Большевики в числі 10 осіб робили засідку коло ~~Семанихи~~ млина, де зловили фіру з каньми. На фірі було 1 цнт муки. Люди від фіри повтікали. Цю фіру і коні забрали до Боршева, де тримають до сьогодні. Коні власністю Чорних Михайла. Пополудні партприкр. Кірюх говорив мітінг спеціально про "бандьорів", кажучи, щоб вони голосилися, а все буде їм прощено.

Пищатинці:

- 11.У.47р. Ранком в селі появилися протиколгоспні листівки, котрі стояли протягом двох днів. Люди читали листівки в присутності большевиків. Партприкріплення Савицький зарядив в селі забаву "на честь перемоги над Німеччиною", однак молодь участі в забаві не взяла. Рівнож зробив мітінг на якому говорив: "бандерівці, покидьки людства, смітник людства сидять он-там по лісах, воші їх доїмають, а вони пишуть по бумагах та нам грозять. Але люди з с.Пищатинець люблять Радянську владу та бандерівцям не повірять". Підчас мітіngu вся молодь вишла з клубу, а осталося кількох стариків.
- 13.У.47р. До села прибуло 11 большевиків з нач. ОБВ Приходьком та зробили стислу ревізію в Грончак Параски та Герман Василя. Опісля ходили по селі.
- 18.У.47р. До села приїхав машиною Приходько з 11 большевиками та на весіллі в Свантух Василя зробили ревізію. Рівнож Приходько застав тут литмвд Калинюка та Трачука і запитав їх "чи зделали перевірку" і виїшов.
- 19.У.47р. Ранком до села приїхав Приходько зі своєю опергрупою та зробили ревізію в Герман Василя, Грончак Параски, Герман Івана, Яловиці Онуфрія, Гелецький Петра і хришук Марії. В год 14 пішли до Грончак Параски та спали до вечора.
- 20.У.47р. Ті самі большевики робили ревізії в Осадчук Михайла, в Осадчук Антона та Антоніичук Василя. В 15 год. пішли до с. Висічка.
- 21.У.47р. Большевики в числі 11 осіб робили засідку від сторони ліса на вулиці "Заставні.". Опісля перепроводили ревізії в Задворни. Михайла і Герман Василя. Ніччю вибили вікно в Антоніичук Василини, тому що не пускала їх до хати.
- 23.У.47р. В селі появился на могилі хрест прибраний вітками. Большевики не реїзджаючи попри могилу насмівалися з прапорів, але не зрубували хреста. В 9-11 год. приїхало 3-ох стрибків, зловили Мельничук Григорія і під крісом примусили його зрубати хреста. Опісля занесли хрест до Штогрин Василини і казали, щоб вона порубала хрест. лінка не хотіла рубати хреста та з ланкою вигнала стрибків з подвір'я.
- 25.У.47р. 10 большевиків робили засідку в Гелецький Миколи і Яловица Івана.
- 31.У.47р. 4-ох большевиків арештували Мельничук Анну.

Королівка:

- 4.У.47р. Прикріплення Госанюв мав мітінг в справі позики. На село призначено 57 000 крб. Уполномочений МВД Болнарук сказав, щоб зібрати ско-

ро позику треба розстріляти 3 - 4 особи в селі то до двох годин здадуть всю позику. -то не хотів дати позики того арештували та держали в пивниці сільради по кілька днів, а коні цих людей забирали до колгоспу на роботу.

10. у. 47р.
11. у. 47р.

В селі появилися протиколгоспні листівки. В селі невідомо хто спалив господарство секретаря ВЛКСМ Смоляк «рослава, днем перед його весіллям. в клубі цього дня була забава. На забаву прийшли стрибки, де Ткачук ~~Харослав~~ мав слово. Заборонено ходити вечором по селі від 20-ої до 5-ої год. ранку.

22. у. 47р.
23. у. 47р.

В клубі відбулася забава і цирк. На цвинтарі появилася березви. хрест в честь поляглим Героям, які був прибрані вінками та прапорцями.

Мр"ямпіль:

1. у. 47р.

До села приїхав ~~о/у~~ МГВ Старовєров та 7 стрибків, які хотіли робити мітінг. На мітінг ніхто не прийшов. Стрибки ходили в поле та гонили людей на мітінг. Мітінг був в справі позики. На село призначено позики в сумі 35 000 крб. Рівном вибрали 35 людей, які мали їхати до району. Вечором стрибки виїхали до с. королівка.

6. у. 47р.

~~Хуцук~~ В селі невідомо хто спалив клуб. Ранком до села приїхав Тищенко з 10 більшовиками, які замкнули церкву і сказали, якщо виберуть голову клубу, тоді відчинять церкву, бо клуб спалили цивільні люди, а не укр. повстанці. Церква була замкнена протягом 2-ох днів. Тищенко з більшовиками збирав позику, а вечором виїхав до с. королівка.

10. у. 47р.
13. у. 47р.

В селі появилися протиколгоспні листівки, котрі стояли 2 дні. Вечором до села приїхало 14 більшовиків та прийшли до Козія /переселенець/ почали стукати до вікна, щоб відчинити. Господар не хотів відчинити. Більшовики вибили вікно та вікном влізли до хати. Взяли його сина, котри завів їх до Завінська Тетяни, де спали до ранку.

19. у. 47р.

З напрямку с. Вільче-золоте до села приїхало з автомашини більшовиків в числі 40 осіб та зробили на село облаву. Ніччю поробили засідки довкруги села, а другого дня всі виїхали до с. Вільче-З.

23. у. 47р.

В селі появилася на могилі хрест. До села приїхав Старовєров з 5 істрибками і хрест зрубали.

Балки:

12. у. 47р.

Ранком 12 більшовиків ходили по лісі "ясинівець". Вечором ходили похід хати на хуторах "Балки" та стукали до вікна ярчук Насті, яка їх не впустила в хату. Звідси невідомо куди пішли.

29. у. 47р.

Вечором 3-ох повстанців повечерявши переходили до другої хати. На містку коло Змрочок Маланки попали на більшовицьку засідку, де зістаз тяжка ранений "Веркут". Будучи раненим заховав в землю пістоль, а сам розірвався гранатою. На засідці було 7 більшовиків та Джаман Марія Василівна ур. 1930 р. в с. королівка. Тіло сл.п. "Веркута" забрали до с. королівка, опісля до Боршева. З хутора арештували Войтків Василю, яку по кількох днях звільнили.

Кривче-Долішнє:

27. IY. 47р.

Була засідка на "Кругутівці і коло Антошка біля "Оплакані".

29. IY. 47р.

Більшовики робили ревізію в Гремко Петра, Чопик Івана. Ніччю робили засідку від сторони с. Сапогів.

2. у. 47р.

Більшовики робили засідку в яру зв. "Глибока" від сторони с. Бабинця.

4. у. 47р.

Ніччю була засідка на "Оплакані" від сторони ліса.

6. у. 47р.

Більшовики робили засідку коло Стецький, а ранком ходили по скалах та питали дітей чи не бачили "возниих".

14. у. 47р.

Саліванов з більшовиками робили засідку коло "Данів" і с. Буртняка. В дикун Михаїла, ніччю, забрали хліб, молоко та яйця.

15. у. 47р.

Ніччю хтось обрабував кооперативу. Люди говорять, що це зробили стрибки.

19. у. 47р.

Саліванов з опер. групою в числі 20 чоловік квартирував цілий день в Марцешек Анни, заказуючи її, щоб нікому про його пості

не розказували. Вечором з опер. групою пішов до с. Кривче-Г. де робили засідки.

Кривче-Горішні:

22. IV. 47р. Перед полуднем Саліванов з більшовиками робили ревізії коло Татарчука. Перед вечором Саліванов з 3-ма більшовиками пішли до Лисак Василя, де були до ночі. Ніччю більшовики ходили по селі. Були коло Гарука і Лисака.
24. IV. 47р. 15 більшовиків з гарнізону робили перевірку лісу біля села. Ніччю робили засідку коло Гарука, який прийшов з ЧА, мовляв, "баншора" повинен прийти по шинелю і бутінки".
26. IV. 47р. Була більшовицька засідка коло Румак Василя і голови сільради Германа. Інші були в переселенців та під фермою укр. повстанців пробили харчів.
29. IV. 47р. Більшовики ходили ніччю по селі. Були коло Фельдшерки Дребіт Казимири, коло фільварку, секретаря і на "Білкі" коло Бойко Івана.
30. IV. 47р. Більшовики з гарнізону ходили по селі та збрали істи. хто не хотів дати, в того рабували, що попало. Цього ж дня голова колгоспу с. Кривче-Д. Солтис Микола ходив зі стрибками по селі та зібрав насіння кукурудзи. хто не хотів їм дати істи, шукали, а як знайшли жорна то били. Жорна побити в мельник Марії, маждук Степана та Гродзік Василя.
1. V. 47р. Більшовики ходили по селі та били людям жорна. Ніччю робили засідку на краю села від сторони поля.
2. V. 47р. Більшовики зі стрибками ходили зібрати істи. В Бойко Петра зрабували солонину, побити жорна та кірат.
4. V. 47р. Коли люди вишли з церкви більшовики обступили їх, щоб не розходилися, а другий секр. партії Тіщенко виголосив мітинг в справі здачі позики. Коли люди говорили, що не мають прошеи, він сказав, що мусять бути. Пополудні військо силою здирає позик у селян.
5. V. 47р. Була більшовицька засідка в "Ріжку", коло фільварку. Ніччю ходили по селі. Були коло Лисак Василя, Бойко Івана, Башняк Івана і на мостах, на дорозі до ліса "Муравинець". від сільських хлопців ховалися.
7. V. 47р. Була більшовицька засідка на дільницях від поля "Косипова" і на дорозі, яка веде до лісу "Муравинець".
9. V. 47р. 7 більшовиків були на засідці коло Криворучки і Татарчука.
10. V. 47р. Ранком більшовики поверталися з ліса "Глинка" на гарнізон. Перед полуднем Саліванов з більшовиками перепроваджував ревізії в Башняк Григорія, Дикун Григорія і Миронюк Степана. Перед вечором гарнізон військ МВД виїхав до Мельниці.
11. V. 47р. Аматорський гурток зі с. Гезаківка відіграв виставу п. з. "По баба виробить, того і чорт не потрапить".
12. V. 47р. Досвідком з Борщева приїхав Саліванов з більшовиками та ходив до ліса "Лодусів", котри перевіряли цілий день. Ніччю зайшли до села до Татарчук Михайла, де робили ревізію. Цей ночі робили засідки в різних місцях села.
12. V. 47р. Ніччю більшовики, які сиділи в лісі, прийшли до громадян: Герман Степана і Бойко Івана та зрабували в них муку, м'ясо, бараболі та збіжжя. Рабуючи людей давали укр. повстанців. в селі більша масти на людей пухне з голоду.
13. V. 47р. Саліванов з опер. групою робив ревізії в церкві. Ніччю були засідки по цілому селі.
25. V. 47р. Помер з голоду грим. Блох Петро, котрий зібрав по селі хліба.
16. V. 47р. Саліванов з опер. групою був в лісі "Лодусів". Вечором була засідка коло Враковського, Лисака, фільварку та на дорозі до лісу "Муравинець".
17. V. 47р. Саліванов цілий день сидів в лісі. Вечором робили засідки від сторони лісу.
18. V. 47р. Було весілля в Бойко Івана, на яке прийшли перебрані поцівільному більшовики. Звенора приїхали більшовики на двох автомашинах і робили засідки довкола села. Ранком виїхали до Борщева. В селі залишився Саліванов з 15 більшовиками.
19. V. 47р. Ніччю були засідки коло Лисака, Татарчука, фільварку, окописку та коло мостів на дорозі, яка веде до лісу "Муравинець".
Не зважаючи на життєві труднощі драмгурток щодня в клубі справ-

ляє забави, танці і інше. Це роблять місцеві комсомольці.

Волківці:

- 2.У.47р. До села приїхало кількох большевиків з воєнкомату, які здирали по - зику з населення. Тому, що населення зубожіле большевики силою факт ту легше ставилися, як по інших селах. Кожного дня за грішми виїз- дили до району. Так було до дня 13.У.
- 16.У.47р. До села приїхав прокурор та судили Ікварко Наталку за це, що вона затаїла воле, не виисуючи в господарські книги. Крімнож не дала від нього контингенту збіжжя, м'яса і молока. Присудили її з 700 крб. кари. Ковцун Гафіі присудили 1 000 крб. за це, що не здала контин- генту. Базюк василеві присудили 1 100 крб за затаїння поля та нез- дачу контингенту. При цьому назначили одномісячний реченець, бірив- нання залежностей, за невиконання чого наступить конфіскація майна. Цього ж дня привезено до колгоспу 10 цнт. збіжжя.
- 17.У.47р. Вечором до села приїхало 12 большевиків та разом зі стрибками ро- били засідки довкруги села.
- 18.У.47р. Ті самі большевики робили засідку в ярі, біля Басараба Степана. Цей ноці був наскок на хату нелегальника Басараба Романа, якого засту- кали в хаті. Він викинув не одну гранату, втік, легко ранени в руку. В часі перестрілки був ранени один большевик. Большевики пришов- ши до хати били його батька та говорили, щоб син зголосимся, бо ба якщо не зголоситься то батька заберуть на Сибір, а сина вб'ють.
- 19.У.47р. До села пришов нач. МВД Золотько з 9-ма большевиками, які зробили ревізію в Басараби та його арештували за це, що син скривається. Арештованого забрали в район, добре набили і звільнили. Ніччю о/у. МГВ Селінерстов робив засідку на горі коло Андрусика. Він ходив по- під вікна та підслухував. Ранком робив ревізії.
- 23.У.47р. Селінерстов з 9 - ма большевиками робив засідку коло Камінської. Від 1-ої год. ходили по селі перекликаючися свистами. До ранку в се- лі вче не було нікого.
- 24.У.47р. До села приїхало 6 большевиків в справі контингенту м'яса, молока і податку. Мали конфіскувати майно Ковцун Гафіі, Базюк Василя, од - нак там нічого не вистали. Вечором виїхали до Боршева.
- 25.У.47р. В приміщенні клубу відбулися кооперативні збори, на котрих вибрали 8 осіб на районні збори ССТ. В селі стоїть гарнізон стрибків в чи- слі 10 осіб з на чальником Півовар Станиславом. Всіх колгоспників 32 члени. В селі панує страшний голод, бо більша частина людей пух- не з голоду.

Бабинці:

- 24.IV.47р. Ніччю була засідка коло кладки. Ранком большевики виїшли до с. Крив- че.
- 26.IV.47р. 8 большевиків з гарнізону с.Кривче робили засідку під "Натьковом". ВВ24-11 год. приїшли до Антонок Кирила, де спали до ранку. Ранком ходили по селі, а пополудні пішли до с. худівці.
- 27.IV.47р. Ніччю большевики робили засідку коло Гуска Дмитра та на кладці, на "Шумі". Ранком виїшли до с. Кривче.
- 29.IV.47р. Ранком до села приїхав на коні Селіванов з опер. групою в числі 19 осіб. Вони ходили по стінці та горою понад село. Вечором частина виї- хала до с. Кривче, а частина осталася в селі на засідках.
- 30.IV.47р. Ранком до села приїхало 7 большевиків в справі позики. Вони почувач- ли в Мартиню Дмитра. ~~іхували до району~~
- 1.V.47р. Ранком партприкр. Ліман арештував Гнатюк Омеана та Антонок Дмитра. Пополудні приїхала автомашина з большевиками, забрали гроші та ареш- тованих і виїхали до району.
- 2.V.47р. Ті самі большевики збирали цілий день позику, а ніччю робили засід- ку коло кладки на "Шумі" і коло церкви.
- 3.V.47р. Ранком 6 большевиків з гарнізону с. Кривче ходили берегами річки Нічлава, були під "Натьковом", на "коноплиських", опісля завернули в село і невідомо де ділися. Ніччю були знова в селі на засідках.
- 4.V.47р. Большевики вбили 7 осіб збирали по селі позику. в ярема Анні зра - бували 4 буханці хліба і фіру соломи, від Куцяк Івана забрали 10 в'язанов соломи, які він купив. Тоді його жінка виїшла на дорогу та почала відбирати від стрибків солому, називаючи їх. Стрибки зали - шили солому та відійшли в село, де заночували.

- 5.У.47р. Ті самі стрибки збирали по селі позичку. Прийшовши до Бирка Миткайла, зрабували солонину. Тоді жінка почала їх клясти та відбирати солонину. Партприкр. Ліман загрожував її арештом, якщо буде клясти його істрибків. Жінка не дивлячися на погрози, взяла мітлу та почала вигонити стрибків з подвір'я. Стрибки пішли до лазорко Софії, взяли буханець хліба та пішли до сільради, де сиділи до вечора.
- 6-8.У.47р. Ліман з 7 стрибками збирали постіно позичку.
- 9.У.47р. Вечором виїхали ці стрибки до району, а ніччю 8 большевиків з гарнізону с. Кривче робили засідку на кладці та коло церкви.
- 12.У.47р. Ранком большевики в числі 28 осіб з мельницького району перейшли "соєсну", прийшли на с. "Слобідку" та заквартирували в Гришка Дмитра і Андрійчук Федора. Тут були до вечора. Ніччю робили засідку здовж дорогою "Голятинна". Ранком відійшли до с. Пелинче. З ними був провокатор Кубея Віктор.
- 14.У.47р. До села прийшло 8 большевиків та зробили засідку в ярі коло Андрійчук Василя. Ранком виїхали до с. Пелинче.
- 15.У.47р. В селі було 8 большевиків в справі поставки молока. Ночували в Мартинюк Дмитра. Другого дня виїхали до с. Худіївці.
- 18.У.47р. Ранком з напрямку села Шупарка приїхало 7 большевиків на конях та заїхали впрост на господарство підпільника "Нечая", спитавши його матір де син. Відтак зробили ревізію. Опісля їхній ком. написав картку і подав матері, щоб доручила синові. Картка була наступного змісту: "Бандиту Лукію Михайлу Василевичу. Приходь в з повним вирядом в орг. МВД будет тобі все прощено, если не прийдеш то тебе унічтожу, да мати з детьми заберу в Сибір. Також скажи своїм керівителям "Максиму", "Кліму" і "Проміно", та обще 4-ом бандітам, хан здаються нічево ім не будет". Відтак відвідали всі родини підпільників, поїхали на "Коноплицька" до Чубея Анастасії і сказали, щоб ставилася на другий день до району на МГБ. Звідси поїхали під стінку, де сиділи до полудня. по-полудні почав падати дощ і не відомо куди вони виїхали. Ніччю 9 большевиків прийшли зі стінки і зробили засідку в ярі коло Мартинюк Параски.
- 19.У.47р. Большевики в числі 7 осіб робили ревізії в Андрійчук Івана, Андрійчук Івана Петровина. Звідси пішли в стінку.
- 20.У.47р. Вечором 9 большевиків виїхали з під стінки, перейшли крадку і пішли на с. "Слобідку", де зробили засідку в ярі коло Андрійчук Василя.
- 22.У.47р. Ніччю була засідка на "Полику" коло Забірний Василя і в яру коло Андрійчук Василя. Ранком больш. виїхали до с. Пелинче.
- 23.У.47р. В 10-ий год. прийшов Ліман з 10 стрибками в справі здачі молока. Вечором всі виїхали до с. Кривче.
- 24.У.47р. Досвілком з ліса "Надків" прийшло 7 большевиків, які зашли до Чубея Гафії, хотіли, щоб вона дала їм їсти. вона відмовилася. Тоді большевики зробили в неї ревізію, знайшли харчі, наїлися та відійшли до с. Пелинче.
- 25.У.47р. Ранком 7 большевиків перейшли полем на "Коноплицька" до Дулава Едвард Василина, забрали 5 буханців хліба і арештували її. її повели в стінку, звідси післали її до Борщева на МВД. Вечором робили засідку під "Надком" коло Бирка Івана.

На село Бабинці було призначено 90 000 крб. позички, котру стягнули в 100%. При стяганні позички вживали рівних репресій.

Худіївці:

- 1.У.47р. До села приїхав партприкр. Птащенко зта уполн. МВД Савчук зі стрибками. Вони робили мітинг в справі позички. На село призначено 25 000 крб. Цього самого дня Савчук зі стрибками знайшов криівку в Чаньків Григорія. Господаря побили, а жінку з хлопцем забрали до сільради, де переводили допити. На допитах довідалися, що криівка була копана для стовку збіжжя і оджі.
- 2.У.47р. Стрибки з десятниками збирали позичку по своїх участках.
- 4.У.47р. Над вечором приїхали большевики автомашиною по гроші. Цього дня було зібрано 17 000 крб.
- 5.У.47р. Стрибки виганяли людей до району, на базар, втергувати грошей на позичку. Вечором зганяли всіх до сільради, щоб давали гроші. Тимчасом хтось з людей повідомив большевиків, що коло церкви є янесь віньсько. Большевики скоро забралися до господаря мак Дмитра, позаслонювали вінна віконницями і так в поготівлі сиділи цілу нім.

26

- 6. у. 47р. Ці самі большевики пішли в село, щоб довідатися, хто був коло церкви. Люди нічого не хотіли сказати. Тоді большевики почали накидати по білше гроше, навіть на цих людей, які вже сплатили позику. Шевчук Михайло ви давали ще 2000 крб. Він не хотів дати. Тоді большевики до крови побили його. Рівнож арештували людей і кидали до пивниці в сільраді, а саме: Дудчак Тимко, Мизрик Михайло, Гаврилюк Євген, Відяк Михайло та Прокіпчук Іван. Всіх цих людей держали в пивниці протягом одного дня.
 - 7. у. 47р. Істрибни шукаючи знайшли архів др. "Радої" в винярський Михайла. Лого жінка видерла істрибкови з рук і не дала. На слідстві говорила, що це гроші, які вона тримає на смерть.
 - 9. у. 47р. Всі большевики виїхали до району на свято.
 - 10. у. 47р. Приїхали знову ці самі і збирали позику до дня 18. у.
 - 18. у. 47р. До села з напрямку с. Бабинці приїхало 7-ох большевиків на конях, повернули до Зеленого Василя і приказали, щоб вів їх на весілля до Королюк Григорія і показав підпільницю Зелену Анну, бо їм сказано, що вона там гуляє з Андрійчук Василем з Шишківце, підпільником під по "Максим". Звідси відпустили його додому, а самі виїхали до Шупарки. Перед вечором з напрямку с. Шишківці приїшло 19 большевиків та поробили засідки на Городах. Ранком відійшли до с. Шишківці.
 - 19. у. 47р. Ранком від сторони с. Шишківці перейшли через поле 19 большевиків та пішли в пасіку під селом та почали тут шукати. В цій же пасіці попереднього дня вватурували дві підпільниці Відяк Василина і Зелена Анна, які бачили люди і донесли большевикам. В пасіці не знайшли нічого.
 - 25. у. 47р. В селі було кількох большевиків в справі здачі молока. Вечором була засідка коло вільварку, від с. Шишківці та на "Горішній вулиці".
 - 27. у. 47р. Ніччю в селі були: нач. ОБВ Приходько, о/у МГБ кап. Саліванов з 5-ма большевиками. Вони були в Шевчуківана, Паньків Григорія, Волнарчук Василя, Мироньки Михайла, Любінцяк Віктора. Ранком виїшли до с. Шишківці.
- Шупарка:
- 25. Іу. 47р. Ніччю зі сторони Новосілка приїхало 9 большевиків. Вони ходили по "Базевім куті". Цьогож дня з с. Королівка приїхало 2-ох істрибків, які привезли повістки на МГБ для таких людей: Боз Демко, Владика Василина, Кирилюк Василь і Лого жінку. Іх покликав о/у Староваров. Іх хотіли нав'язати на агентів МГБ.
 - 27. Іу. 47р. Оперупол. МГБ Староваров покликав Осадчук Данила на МГБ, але цей не ходив.
 - 29. Іу. 47р. Ранком до села приїшло 25 большевиків, які перепроваджували ревізії в хатах розположених по під ліс та коло гостинця. З ними був Староваров. Вечором вони взяли фіри і одна група відїхали на Борщів, а друга осталася в лісі. Цьогож вечера робили засідки по під ліс.
 - 1. у. 47р. Перед полуднем приїшов до села нач. мвд Золотько з 6 большевиками. Він покликав до себе комісію від позики. Другого дня виїхав до Борщева.
 - 3. у. 47р. Перед вечором до села приїхало 10 большевиків з нач. мвд Золотьком. Вони покликали до сільради людей, щоб підписували позику. хто не хотів підписати, того арештували і вивозили в Борщів. На село було призначено 105,000 крб, які стягнули в 100%.
 - 4. у. 47р. Большевики робили ревізії в: Василюк Катерини, Пацерица Василя, Петрінчик Івана, Українця Івана та в Василюк Івана в якого забрали 100 кг горіхів, 25 кг тютюну, 50 кг солонини. В Пацерица Василя забрали горіхи яблуката солонину. Рівнож від нього зрабували 1700 крб позики.
 - 8. у. 47р. Всі арештовані повернули додому.
 - 9. у. 47р. Всі большевики виїхали до Борщева.
 - 13. у. 47р. До села приїхало 6 істрибків, які робили в Паладійчук Дмитра ревізію, забираючи бараболі та солонину. Над вечором виїхали до району.
 - 17. у. 47р. Перед вечором до села приїхало дві автомашині большевиків. В селі зібрали 18 коней, а другого дня робили облаву на ліс. На більше ходили по лісі "Дуква". Ніччю робили засідки довкруги села. Ранком виїхали до Королівки.
 - 18. у. 47р. Вечором большевики зробили засідку на краї села "Левади" в Вільман росини в саді, в ярем'як Івана між тополями та на гостинці. На засідках

- 19. у. 47р. мали зі собою коней. Ніччю була засідка на "Левадах" від ліса, на "Базевім куті" на дорозі коло Апостол Докії. Цього дня з-ох істрибків привели до села решту коней, які забрали в господарів.
- 20. у. 47р. Ніччю була засідка на "Полянках" від сторони с. Дудиівці, на "Андріяшківім куті" на городах.
- 23. у. 47р. Цього дня появилася хрест на могилі Героїв, прикрашений вінками.
- 24. у. 47р. До села приїхало 10 істрибків з~~н~~ нап~~ря~~му с. Королівка та почали ловити людей, щоб зрубали хрест. Люди втікали. Тоді істрибки зловили Українець Івана, який ніс сестрі обід до кооперативи і заставляли його, щоб він зрубав хрест. Він почав виручуватися, тоді істрибки почали його бити: він видер від істрибка автомат і кинув ним до~~д~~ дороги так, що автомат розлетівся. Тоді пришло ще двох істрибків та почало бити його прикладами. Він почав втікати та кидати в них горнятами, що були з обідом. побачивши це його сестра Анна прийшла йому на поміч wraz з Андріяшк Докією та почали бити істрибків. Істрибки почали до дівчат стріляти опісля половили їх та дуже побили. Істрибки опісля зловили Федора та Українець Іван Яковича, які зрубали хрест. Перед вечором всі істрибки виїхали до Королівка.

Шижківці:

- 1. у. 47р. До села приїхав партприкр. Газілов з 3-ма істрибками та 7 большевиками які при допомозі десятників збирали по селі позику. Підчас збирання позики перепроводжували по селі ревізії, а вечором робили засідки. Позику збрали протягом 11 днів.
- 13. у. 47р. В селі появилася протиколгоспні листівки, які позривав голова сільради.
- 14. у. 47р. Ніччю була засідка під стінкою та в городі гром. Федоровича.
- 16. у. 47р. На могилі появилася хрест. Перед полуднем приїхали істрибки та казали Джамен Онуфрїю і його дочці та Попик Іванови, щоб скинули хрест. Люди ці, відмовилися зрізувати хрест. Тоді істрибок жуда/родом з Дудиівць/ викинув хрест з могили.
- 17. у. 47р. Вечором до села приїшов Саліванов Яна з 14 большевиками і натрапив на повстанців, які вечеряли в Пудяк Павла. Стінкові закримітивши большевиків почали стріляти до них. Большевики почали освічувати ракетами і повстанці відступили.
- 18. у. 47р. Перед вечором приїхали до села большевики і покликали до сільради Пудяк Мстину, Андрейчук Дмитра, Вівчарук Степана, де їх протоколували і зараз їх відпустили. Цей самої ночі большевики замордували в звірський спосіб Андрейчук Дмитра. Замордованого повісили в його власній хаті устодолі.
- 19. у. 47р. Большевики арештували цілу родину, де була перестрілка, а саме: Пудяк Степана, Мстину і Павла. Цих людей питали, чия вони не знають хто в них був з повстанців. Всіх відпустили.
- 20. у. 47р. Ніччю була засідка під стінкою в городі Григорашук Андрія і за муром Пудяк Мстини.
- 22. у. 47р. До села приїхав партприкр. Газілов і котів робили збори в справі вибору голови кооперати, але тому, що люди не хоріли сходитися затвердили цього самого, що був попередньо.

Сков'ятин:

- 26. 1. у. 47р. До села приїхав партприкр. чернявський з двома істрибками в справі позики.
- 27. 1. у. 47р. В селі прикр. з 7-ма большевиками та робив збори на, яких вибирали десятників та комісію до позики. Вечором виїхав до с. Королівка.
- 30. 1. у. 47р. В селі був партприкр. і дві жінчини від комсомолу. Дієм збирали позику, а вечором виїхали до Борщева.
- 1. у. 47р. Ці самі большевики були в справі позики.
- 2. у. 47р. З с. Кривче до села приїхав о/у Саліванов і Савчук з опергрупою та робили ревізії в жремка Івана. Вечором Савчук з 8 большевиками виїхав до Борщева, а Саліванов до с. Кривче.
- 3. у. 47р. До села приїхав партприкріплений з істрибками та збирав позику. В селі були до 9. у. 47р. При збиранні позики вживали різних репресій та грабували, що попало під руки.
- 10. у. 47р. До села приїхали Савчук, Левчук і прикр. чернявський з групою большевиків, які в селі заночували, в селянина Волошин Івана. Другого дня виїхали до району.

- 12-13.у. до села приїздив чернявський і стрибками, в справі адміністративних.
- 16.у.47р. В селі було трьох істрибків в справі крадіжеч. Вечором виїхали до с.Королівка.
- 18.у.47р. в селі було двох большевиків, які перепроводжували ревізію в Тодорука /в скрині/. Вечором виїхали до с.Королівка.
- 22.у.47р. до села приїшов нач. гарнізону зі стрибками та партприкр. чернявський і перепроводжували ревізію в Томин Михайла. Вечором виїхали до Сяпс-Гова.
- 23.у.47р. Вечором в селі була перестрілка між укр. повстанцями, а большевиками. В висліді впав зі сторони повстанців др. "Мнеї". Будучи важко ранений дострілився в Шербанюк Ілька.
- 24.у.47р. З Борщева до села приїхала машина з большевиками та арештували Шербанюк Ілька з цілою родиною.
- 25.у.47р. В селі була засідка на частині села "Зарічча"
- 26.у.47р. До села приїхали істрибки і арештували 5 осіб в справі Шербанюк Ілька, яких по кількох годинах відпущено.
- 28.у.47р. Ніччо опергрупа большевиків зробила засідку на кладці, коло Шербанюк Дмитра/Зарічча/. На цю засідку попала група воїск мвд з Салівановом Ішою /оперуполім. МГБ/ і лит. Приходько Миколою - нач. СББ. В результаті перестрілки згинув оперуполім. МГБ кап. Саліванов Іша і нач. СББ Приходько Микола і один большевик. Трьох большевиків, які були ранені, померли в шпиталі в Борщеві.

Борщів:

- 11.у.47р. Підчас Богослуження в м. Борщів до церкви приїшов лит. МГБ Селіверстов в кашкеті, став коло Іконостасу та сказав до священника Дубіцький Павла, кілька "ультра уличних" слів та арештував його. Праселення з плачем само закінчило Богослуження.
- При кінці квітня І-ий секретар партії за рішенням обкому КП/б/у звільнив слідуєчих осіб з керівних станових: Коньчин Іван Івановича, член КП/б/у замісник голови РВК, за неумінніне виконювання робіт.
- 2. Лєгеза, член КП/б/у - директор земвідділу за розбазарення збіжжя з колгоспного магазину 3. Калашніков, член КП/б/у, бувший командир партизанського загону в Одеській обл. На квартирі знайдено в нього 45000крб, 3цнт. муки пшеничної 130кг сала іт.д. Рівнож знайдено документи на виїзд.
- 3. Шабалін нач. МГБ - звільнений за пасивне виконювання робіт. 4. Курочкін - член КП/б/у, нач. банку, не виконював в мас належної праці.
- 19.у.47р. До Борщева привезено вагон макухів, які віддано до військової пекарні.
- 20.у.47р. До Борщева прибуло 30 большевиків військ МГБ, які кватирують в домі Соїни. Разом з ним прибув шраб військ МГБ, котрий перебував в приміщенні МГБ в складі: Гацкевич - майор/мид./літ 45, 3 стр. лит - нач. штабу, 3 стр. лит нач. секретної части.

- 14. VI. 47. На станцію прибуло три вагони мобілізованих з 1927-28рр.
- 16. VI. 47. До тюрми, з напрямку Заліщик, привезено 8 в'язнів.
- 17. VI. 47. Відбулася III сесія Рай-ради, на якій обговорювали: а/Про підсумки роботи за 1946 р.; і б/Організаційні питання. По другому питанні вирішили і затвердили:
 - голова РВК - Майсак М.В.,
 - зав. відділом сіль-госп. - Козоренка Л.Д.,
 - зав. торг-відділом - Кішку Д.Д.,
 - зав. загальним відділом - Наконечного Я.І.,
 - зав. відділом будівництва - Назаренка К.О.,
 - голова фізкультури і спорту - Чілікіна М.Г.,
- та введено до роботи при РВК комсомольця Вербицького.
- 18. VI. 47. До міста прибув новий гарнізон /на зміну старому/, в числі 60 чоловік.
- 21. VI. 47. Відбулася районна нарада робселькорів, на якій виступав з доповіддю секретар РК КП/б/У Самусев та редактор Веріженко з доповіддю: "Про роботу ред-колегій на селі та участь їх в роботі рай. Газети Нове життя.
- 23. VI. 47. На базарі більшовики відбирали від селян вивезені на продаж продукти. При тому деякого били.
- 24. VI. 47. Мобілізованих вивезено в напрямі Гусятин.
- 26. VI. 47. В напрямі на Гусятин вивезено три вагони в'язнів.
- 27. VI. 47. Відбулись збори активу Райвиконкому. На них обговорювали організаційні питання.

М-ць Лицень. На початку місяця, населення міста відчувало сильний голод. В наслідок голоду, померло 15 осіб місцевого населення /в тому числі і діти/. Більше /точного числа оприділити не можна/ померло всяких переїздяючих, переважно зі Сходу. В другій половині місяця умовини троха покращали. На базарі появивлась городовина та інші сільсько-господарські продукти, що було причиною до зниження цін /майже на половину/ харчових продуктів. Около 15. VII. за рішенням Обл. ради, міська рада видала наказ про заборону продажі с/г продуктів нового врожаю до здачі концентенту. Спекуляція діє в широкому масштабі. Найбільше спекулюють члени більшовицької адміністрації та приїздки зі Сходу. В селі, які привозять на базар свої с/г продукти, все відбирають. При тому б'ють та арештують.

Адміністрація: Протягом цілого місяця проводили сильну пропагандивну роботу в напрямку збиральної кампанії та здачі державі хліба. Майже щодня скликали збори, засідання та різні мітинги, на яких сильно пропагували справу організування колгоспів та в найкоротші строки здачу хліба державі. На час збирання та заготівлі хліба, призначено представників до кожного села. Для охорони колгоспного майна створено протигневі дружини та спец. відділи з працівників МВД і ЧА, до яких призначено автомашини з протигневим інвентарем.

МВД і МГБ: МГБ начисляє біля 30-35 чол., МВД - 40-45 чол. До помічі мають біля 150-200 чол. військ МВД та 40 чол. істребків. Майже щоденно виїзджають автомашинами в сторону Ягольниці та Колондян, звідкілья привозять арештованих мушкетерів, жінок, а навіть підлітків-дітей. Кожного вечора роблять перевірки домів та по вулицях роблять стежі.

Червона Армія: Арт. частина вибралася в напрямі Коломиї. В місті квартирує лише авто-школа та піхотна частина, які крім військових занять, днями, та організованими крадіжками, нечачами, - нічого не роблять.

1. VII. 47. В селі засідань РПК, відбулася закрито засідання РПК, в справі поставок м'яса та молока державі. На цьому засіданні критикували уповноваженого мініс. заготівель Нікіфоренка, директора маслозаводу Волосевича та директора заготскота Кравченка за їхнє недостатнє керування справами заготовок молока та м'яса, в результаті якого р-н до цих пор здав 19% молока та 70% м'яса. Названим винесене догану з попередження-м.

1. VII. 47. В напрямі Колондян виїхало 2-ві автомашини з МВД-стами. Зі собою забрали більшу кількість боспринасів. До вечора, не повернули.

2. VII. 47. В напрямі Ягольниці

3. VII. 47. В напрямі Ягольниці виїхала одна автомашина з більшовиками на якому були присутні піонери з Пребіжниського р-ну, Мельниці-Подільського, Бучацького, Копичинського та Зелетопотіцького р-нів. Всіх піонерів було около 120-140, переважно діти східняків. З доповідями виступало п'ять чоловік, між ними майор Дубак /від піх. частини ЧА/ та капітан Булігін /з міськ. гарнізону військ МВД/.
4. VII. 47. В приміщенні МК КП/б/У відбувся семінар секретарів первинних організацій парт-організацій міста. З доповіддю на тему "Контроль і перевірка - основний метод більшовицького керівництва", - виступав секретар МК КП/б/У Ярченко. З доповіддю "Огляд первинних парт-організацій роботи первинних парт-організацій" - виступив секретар МК КП/б/У Зінченко. По доповідях була розгорнута смільна критика Міському за нехороше керування справою пропаганди та агітації серед членів та секретарів первинних організацій.
4. VII. 47. В приміщенні залізнично-дорожного клубу відбулись партійні збори робітників та командного складу залізної дороги. З доповіддю на тему "Українсько-німецькі націоналісти - найлютіші вороги українського народу", - виступав комуніст Дудник. З доповіддю на тему "Розквіт соц. культури" і "Некросов і Росія" - виступав комуніст Тольмачов. По доповідях в дебатах виступало шість чоловік.
5. VII. 47. На базарі більшовики відбирали в селян харчові продукти, при чому сильно побили двох селян.
6. VII. 47. В напрямі Ягольниці виїхало дві автомашини з більшовиками.
7. VII. 47. В салі театру відбулась нарада стахановців та працівників промислових та кооперативних підприємств міста. Присутніх було около 200 чоловік. З доповіддю на тему "Про підсумки роботи на 1946 р." виступив секретар МК КП/б/У Ярченко. По доповіді виступало в дебатах около 15 осіб, які критикували керівників заводських та директорів підприємств за недостатню політ-масову та творчу роботу серед робітників та за невиконання планів.
8. VII. 47. До районної тюрми, з напрямку Заліщик, привели 8-ох арештованих.
9. VII. 47. В приміщенні будинку МК КП/б/У відбувся пленум МК КП/б/У, на якому обговорювали питання: "Про ріст міськ. парт. організації", про "Підсумки XVI пленуму ЦК ВКП/б/У" та "Завдання МК КП/б/У на 1947 р.". По першому питанню виступав секретар Ярченко. Особливо він піддав острій критиці секретарів первинних парт-організацій Коровецького, Шубіна, Тарана, Осадька, і Скеревську за те, що вони не ангажують стахановців та кращих робітників в ряди партії. В дебатах виступало около 12 чел., які критикували і міськом партії за недостатнє проведення політ. роботи з секретарями первинних парт-організацій. По другому питанню виступав Зінченко.
9. VII. 47. РВК та МВК видали наказ-постанову про заборону продавати с/г продукти на вулицях міста.
9. VII. 47. До р-ї тюрми привезли 4-ох в'язнів з напрямку Копичинець. В'язні були сильно побиті.
10. VII. 47. В домівці РК КП/б/У відбувся пленум РК КП/б/У. На порядку денному були слідуєчі питання: "Про рішення червеного пленуму ЦК КП/б/У", "Про підсумки роботи за перше півріччя 1947 р." та "Внутрішньо-організаційне питання". З доповіддю виступав секр. Литвиненко. В дебатах брало участь 14 чел., які критикували директора МТС Медведєва, за неправильне розподілення тяглової сили та с/г інвентаря, та їх недобрий ремонт. Рівночасно критикували голову РОСпільки, що цей не доставив в свій час потрібних до збиральної кампанії речей, міськраду за те, що не наводить порядку в місті, не ремонтує моста через р. Серет та не виконує плану ремонту домів. На останку критикували РК Партії за недостатнє ставлення політ-масової роботи серед комуністів та за бюрократичну роботу.

12.VII.47. На базарі більшовики відбирали с/г продукти. При тому арештували кілька осіб.

12.VII.47. На крає міста по всіх вулицях поставлено стійкових, які перевіряли проїздяючі машини.

13.VII.47. В приміщенні театру відбулася нарада передовиків с/г. Присутніх було около 200 осіб. З доповідю на тему "Про с/г розвиток в післявоєнний період" - виступав голова рай-ради Майсак. В своїй доповіді він відзначив деяких колгоспників за добру роботу, та критикував відсталих. На останку взивав всіх, щоб якнайскорше зібрати хліб і здати державі. З доповідю на тему "Про охорону колгоспного майна перед крадіжками та вогнем" - виступав нач. МВД Шишляков. Він говорив про плян заходів перед крадіжками та вогнем. На його пропозицію, для охорони державного майна, створено з добровольців дружини з працівників адміністрації та спец. відділи з працівників МВД і ЧА. Крім них виступали ще: секретар РК КП/б/У - Литвиненко та зав. відділом с/г - Козаренко. На цій нараді вибрано та закріплено представників райкому до кожного села на час збиральної та заготовок.

13.VII.47. По нараді, яка відбулася в театрі, три автомашини з більшовиками виїхали в напрямі с. Ягольниця.

14.VII.47. На базарі відбирали продукти.

14.VII.47. До РК КП/б/У прибули якісь представники з області. Це того дня відбулося закриті засідання РК КП/б/У, що обговорювали невідомо.

15.VII.47. В сторону с. Ягольниця Нова виїхало три авта МВД-істів, які повернули 16.VII. і привезли 5-тьох в'язнів.

19.VII.47. З районної тюрми, в напрямі Гусятини, вивезено около 300 в'язнів /шість вагонів/.

20.VII.47. Зі станції до тюрми привели 8-ох в'язнів.

21.VII.47. В салі засідань РВК відбулись збори голів і секретарів сільрад та уповноважених по заготівлі зерна. З доповідю виступав голова РВК - Майсак. Він говорив про незадовільне проведення збору контингенту та наказав, щоб до 1.VIII.47 р. був проведений зібраний контингент в 100%. Після нього виступало ще з 10-ть промовців.

22.VII.47. В районній бібліотеці відбулася нарада сільських бібліотекарів. На ній обговорювалося плян сільських бібліотек під час жнив. Тоді для сільських клубів роздано по 50 книжок.

23.VII.47. Зі станції до тюрми привели 4-ох в'язнів.

Крім цього, майже кожного дня виїзджали до сід Групи лекторів РК КП/б/У з доповідями на теми: "Біографії Леніна та Сталіна", "Соц. змагання - могутне піднесення сільського господарства", "Возднання українського народу в єдиній українській державі", "Дружба народів СРСР", "Українсько-німецькі націоналісти - кляті вороги українського народу і т

М-ць серпень.

1.VIII.47. В приміщенні МК КП/б/У відбувся черговий семінар секретарів первинних парт-організацій. Доповідав секретар партії Зінченко. Темі доповідей: "Виконання постанови ЦК КП/б/У від 12.VI.47." та питання "Про ріст парт-організацій і роботу з молодими комуністами".

1.VIII.47. До ошадкаси приїхав обласний ревізор Хилобокій. В насі виявилися великі заборгованості та зловживання зі сторони адміністрації, за це Хилобокій оглосив догану завідувачу ошадкаси Анісімовичу та попередив, якщо цей не виправить справ, то подасть його до суду.

2.VIII.47. В приміщенні МК КП/б/У відбувся семінар агітаторів, яких підготовляли на пункт "загот-зерно". З доповідю на т.: "Рішення пленуму ЦК КП/б/У" - виступав лектор Мойсієнко. Другу доповідь на т.: "Про міжнародне положення і політику СРСР" - мав лектор Петрусев.

2.VIII.47. Зі станції до тюрми привели 12-ть в'язнів.

2.VIII.47. При магазині загот-зерно зорганізовано "червоний куток", в якому через цілий день виступають лектори та агітатори. Завідувачем назначено кандидата в КП/б/У - Назаренка.

3. VIII. 47. До тюрми з напрямку Колиндяни привели 6-ть в'язнів.
6. VIII. 47. Вивезено перший ешалон зерна на Схід.
Перед вечором вивезено на Схід около 250 в'язнів.
7. VIII. 47. Поїздом в напрямі Тернополя виїхало 16 МГВ-истів.
8. VIII. 47. В приміщенні МК КП/б/У відбулась нарада культ. працівників міста. Про підготовку та переведення міського огляду художньої самодіяльності - виступав зав. кабінетом МК КП/б/У Щербина. Крім нього виступало ще 6-ть доповідачів.
10. VIII. 47. До сіл виїхали, майже, всі працівники бюро лекторів та МК КП/б/У з доповідями та допомогою здирання контингенту.
10. VIII. 47. В приміщенні залізно-дорожного клубу відбувся мітинг в справі святкування дня залізнодорожника. На мітингу було присутніх около 650 чоловік - залізно-дорожних працівників. По мітингу преміовано около 35-40 залізнодорожників.
12. VIII. 47. До області покликано на нараду працівників земельного відділу та пасічників.
13. VIII. 47. До р-ну приїхав лектор ЦК КП/б/У ~~Шван~~ Шван, який прочитав в клубі лекцію на тему "Поточний момент". По лекції мав нараду зі секретарями райкому та міськкому.
14. VIII. 47. Відбулось засідання МК КП/б/У з участю лектора ЦК Швана. На ньому вибрано і затверджено консультантів для допомоги вивчаючим теорію Марксизму-Ленінізму. По вивченні історії КП/б/У затверджено:
1/ Зінченко - секретар МК КП/б/У, 2/ Щербина - зав. парт-кабінету,
3/ Юрченко - другий секретар ЦК, 4/ Мойсеєнко - лектор МК КП/б/У.
По вивченні конституції СРСР і УРСР:
1/ Волинець - прокурор I-ої дільниці міста, 2/ Артюхов - суддя першої дільниці.
По вивченні історії СРСР: 1/ Гух - директор пед. училища, 2/ Васильчук - зав. пед. школи, 3/ Тур - історик пед. училища.
По вивченні зовнішньої політики СРСР - затверджено Репнікова.
Постановлено: Щоденно проводити консультації в приміщенні МК КП/б/У.
18. VIII. 47. В приміщенні МКому відбувся черговий семінар секретарів первинних парт-організацій. З доповіддю на т.: "Про сучасне становище в Кореї" - виступав Зінченко. По доповіді обмінялись досвідом роботи секретарів перв. парт. організацій: Чашков - секр. млина №11; Коногрій - секр. вагонної дільниці; Чашков - секр. горілчаного заводу; Польчинський - ОРС НД-7.
20. VIII. 47. В напрямі на Коломию виїхав воєнний ешалон автомашин.
25. VIII. 47. В цьому самому напрямі поїхала два ешалони, автомашини, автоцистерни і 4 вагони амуніції.
27. VIII. 47. В приміщенні МКому відбулась лекція для працівників рай. тюрми № 2, на т.: "Біографія Сталіна" і "Про міжнародне положення" - читав лектор МКому Калганов. Присутніх було 24 чоловік.
27. VIII. 47. В напрямі на Коломию поїхав ешалон льотчиків та другий ешалон автомашин, між котрими було кілька "катків".
28. VIII. 47. В тому самому напрямі поїхав ешалон ЧА.

М-ць вересень.

1. IX. 47. Відбулась конференція учителів цілого р-ну. Присутніх було около 80-90 осіб. З доповідями "Про поліпшення роботи шкіл" виступали завідувачі НО Омишук і Червоняк. З доповіддю "Про роботу піонерів і учнівських організацій" - виступали Лященко та Коноваленко. З доповіддю "Про політичне й екримічне становище в Німеччині" - секретар МК КП/б/У Зінченко та з доповіддю на тему "Ідейність, патріотизм і антирелігійність у роботі учителя" - виступав зав. відділом пропаганди й агітації Щербина. Конференція відбувалась три дні.
2. IX. 47. Відбувся семінар секретарів парт-організацій. З доповіддю "Про політичне й економічне становище в Німеччині" - виступав Зінченко.

2. IX. 47. В приміщенні РК КП/б/У відбувся семінар парт-організації. На ньому поділено комсомольців на 21 групи /всіх комсомольців в місті 523/. За добре ставлення до роботи преміовано чотири секретарі первинних комсомольських організацій, а саме: Ланшина /артіль "Зірка"/, Ликина /В-Ч-8/, Плякеник /залізнична лукарня/, і Шмуляк /міськ-лікарня/. За незадовільну роботу одержали нагану: Курляндська /міськ-контора зв'язку/, Розенфельд /держ. банк/, Мельник /пиварний завод/, Ленга /гуральня/, Трубінікова /Діло/, Войко /ОРС-НД-7/, Баранов /артіль К.Ч./, і Луциденко /трест сіль-будівництва/. На семінарі доповідали: Жужмай, Закаїтій і Васильчук.

4. IX. 47. Вивезено на Схід транспорт арештованих /около 150 в'язнів/.

5. IX. 47. Відбувся пленум МК ЛКСМУ, на якому були присутні секретарі первинних комс. організацій. З доповіддю на тему: "Про ріст та роботу комсом. організацій міста" - виступав секретар Райкома ЛКСМУ Костюк. Після нього виступав секретар Міськкома партії Зінченко. Крім них виступало ще 12 осіб.

8. IX. 47. В приміщенні театру відбулась районна нарада всього активу міста і голів сільрад. З доповідями на темі: "Про заготівлю сільсько-господарських продуктів" і "Осіньну сізбу" - виступали секретар РК Самусев, з упоминзагу Нікіфоренко та зав. від. сіль. гос. Козаренко. В дебатах взяло участь 8 чоловік.

12. IX. 47. Працівники райкома партії виїхали до Києва. Чого невідомо.

16. IX. 47. -- -- -- -- -- Повернули з Києва.

17. IX. 47. Відбулась нарада голів сільрад, на якій, з доповіддю на т.: "Заготівля с/г продуктів" - виступав секр. РК КП/б/У Самусев. По доповіді виступало ще 6-ть чоловік, які критикували голів сільрад сіл: Свицова, Заболотівка, та Милівці за недоброеосвіщене ставлення до заготовки с/г продуктів.

18. IX. 47. По місті ловили людей на роботу до Тернополя. Зловлено 25 чол.

19. IX. 47. По всіх вулицях міста більшовики робили облаву, яка тривала через дві доби.

22. IX. 47. До тюрми, з напрямку Залізник, потягом, привезли 16 в'язнів.

30. IX. 47. В приміщенні МК КП/б/У відбулась нарада секретарів партії та голів підприємств в справі підготовки до жовтневих свят та за поліпшення політ-агітаційної роботи на підприємствах, в зв'язку з наступними виборами. З доповідями на ці питання виступали: секр. МК КП/б/У Зінченко та зав. відділом агітації Щербина.

Міськ. жовтень.

1. X. 47. Закінчився двотижневий семінар культосвітніх працівників. Семінар був розчислений на 100 годинну програму занять. Учасникам семінару було відчитано лекції на такі теми: "Українсько-німецькі націоналісти - найбільші вороги українського народу", "Перевага колгоспного ґ ладу над одніособним господарством", "Міжнародне положення", "Основи культу масової роботи на селі", "Біографії Леніна і Сталіна" і другі. З доповідями виступали: зав. відділом культосвітніх установ Колесніков, зав. відділом пропаганди МК КП/б/У Петрусев, нач. МВД Шишлаков і інші.

1. X. 47. До міста приїхало около 250 чол. з конвойних війск МВД. На станції замовлено 800 вагонів.

2. X. 47. При МК КП/б/У та артілі "Зірка" почала працювати партійна школа. На заняття першого дня з'явилося лише 8 чол.

3. X. 47. До тюрми зі станції привели около 40 в'язнів.

4. X. 47. До міста приїхав прокурор з Києва /прізвища не відомо/. Він, в супроводі 15 МГБ-стів і прокурора району Волинця, був на станції та оглядав вагони.

5. X. 47. На станцію, з напрямку Іване Пусте, приїхало 50 чол. "конвойних війск МВД". Зі собою привезли около 50 в'язнів, між якими були малі діти.

5. X. 47. Відбулась районна нарада директорів шкіл. Учасники обговорили питання про навчання в школах, про підготовку в школах до жовтневої революції та про вибори до місцевих рад. Завідуючий Слобідської печ. як.

Різн. М. М. Д. М.

34

Скрипник, оголошено похвалу за добре навчання в школі та за добре проведену організаційну роботу серед школярів, як також за зорганізування піонерської організації. Виголошено догану: директору Давидківської школи Новаку, зав. Шманьковецької школи Іваху та другим. Народа намітила заходи до покращання навчання в школах.

7.X.47. У всіх, важливіших, підприємствах міста запроваджено щоденне політ. навчання з доповідю про міжнародне положення. Таке навчання повинно відбуватися по закінченні робочого дня. Всі робітники, то навчання, щоденно саботують.

8.X.47. На честь "великого жовтня" в артілі "Зірка" запроваджено десятигодинний робочий день.

10.X.47. В опорній школі № 3 відбулися батьківські збори, на яких інформовано батьків про успішність їхніх дітей у навчанні в школі. В також намовляли батьків, щоб ці говорили дітям, щоб виписувалися до піонерів та комсомолу.

11.X.47. Зі станції до тюрми, привели около 60-ть в'язнів.

11.X.47. На станції відбувся мітинг, на якому було присутніх біля 100 залізничників. На ньому з доповідю на т.: "Про міжнародне положення" - виступав секретар МК Зінченко та на т.: "Про комунікат 9-ти компартій" - машиніст Письменний.

12.X.47. На стадіоні міста відбулися перегони на дистанцію 100-500 і 1000 м. При тій нагоді відбувся мітинг, присвячений підготовці до жовтневих свят.

13.X.47. При РК КП/б/у відбувся семінар керівників агітколлективів. Цей семінар був присвячений підготовці до надходячих виборів у місцеві ради. На ньому читано лекції "Про форми агітаційно-масової роботи підчас виборів" та про міжнародне положення. Читав секретар РК Ома Самуєв.

16.X.47. При МК партії відбувся куцевий семінар агітаторів, на якому було присутніх около 150 чоловік. На ньому говорили про: завдання масово агітаційної роботи в період підготовки до виборів, форми та методи агітаційно-пропагандистської роботи, роль преси і завдання робеспькорів у виборчій кампанії, мораль комуністична - мораль вищого типу, про міжнародне положення і зовнішню політику ССРСР. Доповідали секр. МКОМУ Зінченко, редактор газети "Нове Життя" - Веріженко, завідувачий відділом пропаганди і агітації МК - Щербина та секретар МК ЛКСМУ - Коетюк.

18.X.47. До сіл виїхали представники району з доповідями на т.: "Про перевагу колгоспного ладу над одноосібним" та про підготовку до виборів в місцеві ради.

19.X.47. Всі бригади машиністів одержали наказ нікуди не розходитися зі станції, а бути готовими до відїзду.

20.X.47. Вагони /підготовані др вивозу/ розіслано по станціях. З ними відїхали "конвойні війська мвд".

21.X.47. З міста большевики вивезли около 22 рідні. Вивезених відставили на станцію в с. Джурин.

22.X.47. По місті та передмісті ходили посилені стежі.

23.X.47. Відбулося засідання РВК в справі утворення виборчих дільниць, підготовці до виборів та намічення кандидатів.

25.X.47. На станцію привезено 25-ть заготованих вагонів, в яких приїхало около 50 МГВ-істів.

26.X.47. З тюрми в напрямі Тернополя вивезли 550 в'язнів. Між ними було около 110 жінок та дітей з 1932-33 рр.

27.X.47. В приміщенні РПК відбулося закрите засідання працівників РПК. Що на ньому говорили, не відімо.

28.X.47. При Рай. Воєнкоматі відбулась перереєстрація воєнновобов'язаних.

28.X.47. Оголошено провірку документів.

28.X.47. Відбулося засідання РВК, на якому затверджено перс. склад сільських виборчих комісій.

30.X.47. В приміщенні міськ. ради відбулося засідання міськ. комітету. На ньому затверджено склад виборчих комісій та округ до виборів у місцеві ради.

31.X.47. Відбулося засідання рай.ради, на якому затверджено окружні виборчі комісії по виборах до рай.ради.

М-ць листопад.

1.XI.47. Відбулося пленарне засідання РК КП/б/У по питанням: справа підготовки до святкування жовтневої революції, намічення порядку денного для жовтневого свята й організаційні справи.

2.XI.47. По всіх установах, артілях і підприємствах міста, відбулися зібрання в справі роз'яснювання значіння "Великої Жовтневої Революції". До цього заангажований весь персональний ~~екзад~~ лекторський склад.

3.XI.47. В місті посилено військові стежі, що 50 - 100 м.

4.XI.47. До тюрми з напрям Іване Пусте, залізницею привезли около 50 в'язнів.

6.XI.47. Вечором в приміщенні театру, відбулося засідання РКому, МКому та всіх працівників партійних та організаційних підприємств міста, призначене 30-тим роковинам "Жовтневої Революції". Виступав на цьому засіданні секретар МК КП/б/У - Юрченко. Після цього відбувся концерт.

6.XI.47. На могилі поляглих большевиків, відбувся мітинг, на якому, з доповіддю, виступав секретар МК КП/б/У - Юрченко. По мітингу на могилу складали вінки.

6.XI.47. Всі працівники установ та підприємств, організовано, ходили слухати доповідь Молотова, по радіо.

7.XI.47. О 9-тій год. відбулася святочна демонстрація, в якій взяло участь до 1500 осіб. З мітингом, присвяченим 30-им роковинам жовтневої революції, - виступав голова міськ.ради Павленко. Крім нього, виступали ще: секретар МК КП/б/У - Зінченко, голова рай. ~~ради~~ Майсак та від ім. молоді міста - Черемшинська. По закінченні свята, відбулася загальна п'ятка.

10.XI.47. До сіл виїхали представники Райкому партії з доповідями та в справі намічування та реєстрації кандидатів в депутати.

11.XI.47. По всіх виборчих округах відбулися збори, на яких об'явлено виборцям кандидатів в депутати.

12.XI.47. До тюрми з напрям Копичинець привезли около 25-ть в'язнів. Між ними були діти від 10-12 рр.

17.XI.47. В напрям Ягільниці відійшов відділ військ МВД в числі 150 чол.

18.XI.47. Приїхав ешелон протилетунської артилерії, який заквартирував в т.зв. Горішніх Назармах.

19.XI.47. В напрям с.Росохач відійшло ок. 60-70 большевиків.

20.XI.47. Відбувся закритий пленум Райкома партії.

Крім цього, в місті проводять масові збори і мітинги в справі виборів до обласних, районних і сільських рад. Також широко розгорнута агітація по десятихатках.

Матеріальний стан населення стає щораз то гірший. З дня на день, щораз то більше прибуває людей зі Сходу за хлібом. Життєвий рівень стан робочих також не ліпший, хоч вони мають харчеві картки, на які нічого не одержують, бо магазини порожні.

Грудень, 1947 р.

КС-150.

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through.

Small handwritten mark or signature.

Вістки з м. Чорткова
за 1947 р./неповний текст/.

1947

1947

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 37 аркушів;

у тому числі літерні номери (тридцять сім);

пропущені номери _____;

+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Специаліст
Посада
24 серпня 2018 року

(підпис)

І. Тафганова
(ініціали (ініціал імені), прізвище)